

**EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
TEGEVUSARUANNE 2014**

KINNITATUD
RRi nõukogu
28. aprilli 2015. a
otsusega nr 2

EESSÕNA.....	3
1. EESTI KIRJASÕNA MAAILMA	5
2. KOGUD JA E-KOGUD.....	11
3. KOMPETENTSIKESKUS	16
4. RAAMATUKOGU KASUTAMINE	19
4.1. PARLAMENDIRAAMATUKOGU.....	20
4.2. AVATUD RAAMATUKOGUKESKKOND.....	23
5. ORGANISATSIOON.....	28
5.1. EELARVE.....	30
LISAD.....	33
Lisa 1. Näitarvud	33
Lisa 2. RRI väljaanded	43
Lisa 3. RRI töötajate publikatsioonid	46
Lisa 4. Osalemine otsustuskogudes.....	49
Lisa 5. Näitused	51

EESSÕNA

Hea Rahvusraamatukogu aruande lugeja!

Nagu järgnevast aruandest näete, on 2014. aasta olnud meile tõine – oleme palju teinud ja palju jõudnud. Rahvusraamatukogu püsilugejad on tõestanud lojaalsust raamatukogule ning raamatukogu kasutamine on eelmiste aastate võrdluses kasvanud. Olulise teetähise, veerandsajanda aastapäevani jõudis parlamendiraamatukogu, mida tähistasime infopoliitika foorumiga „Kodaniku roll seadusloomes – kas minu sõna maksab?“.

Rahvusliku kultuuripärandi ja emakeele hoidmisele, eesti kultuuri- ja kirjandusloo mõtestamisele ning nähtavaks tegemisele aitasid kaasa katkematu emakeelepäeva tähistamise traditsioon ning Rahvusraamatukogu toimetiste sarjas ilmunud Piret Lotmani monograafia Heinrich Stahli elust ja loomingust. Sama tähtis on ka strateegilise eesmärgi *Eesti kirjasõna maailma* poole pürgimine e-rahvusraamatukogu kaudu.

Arendustegevuse tähtsündmuseks võib pidada portaali DIGARi Eesti ajalehed avamist. Erioline oli 2014. aasta ka selle poolest, et täitus meie ammune soov teha e-kataloogi ESTER kasutajate elu lihtsamaks, liites Tartu ja Tallinna osalevate raamatukogude andmebaasid üheks kataloogiks.

E-raamatukogu edeneb igas mõõtmes ja mõttes. Eelmisel aastal Rahvusraamatukogus digiteeritud materjali maht ületas varasema piiri. Referendid ja komplekteerijad on tegutsenud selles suunas, et suureneks e-raamatute ja perioodika osakaal.

Raamatukogu sisetöö tulemus saab lõpliku hinnangu aga siis, kui see jõuab lugejani. Teenindus oli eelmisel aastal fookuses: korraldasime teeninduse töötube, mis kujunesid sisukaiks ning heaks võimaluseks üksteiselt õppida. Vajalikuks alusmaterjaliks teenuste arendamisel on mitu lugejauuringut. Uute, õieti uues vormis teenustena saab nimetada personaalset infonõustamist ja veebisuhtlust, millega tegime eelmisel aastal algust. Mitme ümberkorralduse tulemusel on teenindus teatmesaalis avatum ning raamatud jõuavad hoidlast lugejani nüüd 15 minutiga.

Meie infospetsialistid on tõestanud oma kõrget professionaalset taset, vastates mahukatele päringutele, koostades bibliograafiaid ja sisukaid näitusi. Koolituskeskus korraldas arvukaid infootsingu koolitusi nii noortele kui ka täiskasvanutele.

Kogude säilitamise spetsialistide tööd teavikute restaureerimisel ja köitmisel hindavad ka teised mäluasutused, tellimistöid tuleb nii Eestist kui ka piiri tagant.

Meeldiv on tõdeda, et lõppeval aastal oleme võõrustanud hulgaliselt väliskülalisi, teiste seas oli meil au ja rõõm tutvustada Rahvusraamatukogu ja teisi Eesti raamatukogusid IFLA presidendile. Ürituste õnnestumisele aitavad kaasa professionaalsed kolleegid Rahvusraamatukogu tugiüksustest.

Neid töid ja kordaminekuid on saatnud koostegemise rõõm ja meeskonnavaim nii koostööpartneritega kui ka raamatukogusiseselt. Nii jõudis näiteks Rahvusraamatukogu võimlemisrühm nelja aastaga kümne parima hulka ja sai pääsu tantsupeole ning meie naiskoor osales laulupeol.

Täna teid, head kolleegid, koostööpartnerid ja lugejad möödunud aasta eest!

Janne Andresoo
Peadirektor

1. EESTI KIRJASÕNA MAAILMA

Eesti väljaannete täieliku digitaalse kogu loomine

Eesti trükiste digiteerimine toimus Rahvusraamatukogu (RR) 2014. a. reprodutseerimisnimekirja alusel ning vastavalt mäluasutuste ja eraisikute tellimustele. Digiteeriti:

- hävimisohus (rabelal paberil ja tuhmuvate tekstidega) teavikud: 59 nimetust
- arhiivkogus säilitatavad ainueksemplariid: 290 nimetust
- kuni 1941. a. Eestis ilmunud ajakirjad: 35 nimetust
- pärast 1940. a. ilmunud Eesti ajalehed: 11 nimetust
- pärast 1940. a. ilmunud Eesti ajakirjad: 112 000 lk.
- Riigikogu istungite protokollid: u. 10 100 lk.
- uuemad ajakirjad tellimustööna: 99 000 lk.
- plakatid, illustratsioonid, fotod: 800 tk.

Jätkus venekeelsete raamatute kirjete konverteerimine peakataloogi järgi tähestiku alusel koos lühikirjete täiendamiseks. Kokku on aastail 2001–2014 konverteeritud ~336 000 nimetust ja lisatud üle 336 300 eksemplarikirje. Kaartkataloogi sisestus jõuab prognoositavalt lõpule hiljemalt 2017. aastal.

Jätkati digitaalkoopiate hankimist eestikeelsetest haruldastest raamatutest, millest ei ole Eestis säilinud ühtegi eksemplari. Lundi Ülikooli raamatukogust telliti Eesti trükise punasesse raamatusse kuuluvad leeriõpik *Õnsa Lutri Laste Oppus* (Riga, 1694) ja koondkõide nn. Forseliuse aabitsatega, mis sisaldab kahte vanimat säilinud eestikeelset aabitsat *AEHIK ...* (Riga, 1694) ja *AEHIK ...* (Riga, 1698), üks põhjaeesti- ja teine lõunaestikeelne.

EOD (*eBooks on Demand*) teenuse raames telliti autoriõiguse alt vabast raamatust digitaalkoopia 154 korral, kokku 43 357 lehekülge.

Bibliograafiatest digiteeriti *Artiklite ja Retsensioonide Kroonika* väljaanded. Kättesaadavaks tehti ka perekond Pruuli isikuarhiivi kuuluvad *D. Pruuli mõndasugused kõned ja kogukene teisi kirjasid* ning *Mitmesugused vanad ametlikud protokollid*. Lisaks digiteeriti 9 vabakasutuses olevat teost ja alustati digitaalsete pisitrükiste arhiveerimist.

Digitaalarhiivi lisandus ka 55 uut ajalehe- ning 9 ajakirjanimetust. Kokku deponeeriti ja arhiveeriti trükifailidena 2014. a. 6052 ajalehe- ning 735 ajakirjanumbrit, RRis digiteeritud ainest osas 3662 ajakirja- ja 3245 ajalehenumbrit.

Kättesaadavaks said nt. *Eesti Spordileht* 1920–1940, *Maret* 1935–1940, *Nõukogude Kool / Haridus* 1940–1941, 1945–2004, *Deutsche Zeitung im Ostland* 1941–1944, *Ревельское обозрение* 1917–1918. SA Kultuurileht tellimusel viidi lõpule ajakirjade *Teater. Muusika. Kino, Täheke, Muusika, Muusikaleht* ning *Keel ja Kirjandus* digiteerimine. Aasta algul lisandusid arhiivi digiteeritud lasteajakirjad *Hea Laps* ning eesti, vene, kihnu ja võru keeles *Täheke*. Aasta lõpus alustati SA Kultuurileht tellimusel Tallinna Ülikooli Akadeemilises Raamatukogus digiteeritud perioodika arhiveerimist.

Alates 1999. a. ilmunud helikassettidest digiteeriti 216 kassetti, mis ei olnud kättesaadavad laserplaatidel. Kokku on sellest perioodist digiteeritud 359 kassetti. Aasta lõpus digiteeriti 283 Eesti heliplaadist (78 p/˘) esimesed 25 plaati.

Ka helifailide arhiveerimise maht on suurenenud, enamik arhiveeritavast ainesest pärineb jätkuvalt RRi helikassettidelt. 2014. a. jõudis digitaalarhiivi 485 helisalvestist, mida on eelmise aastaga võrreldes tunduvalt rohkem (2013. a. 317). Lisandunud helisalvestiste puhul on enamasti tegemist muusikaga, audioraamatute osakaal on vaid 8,4%.

Jätkus koostöö Rahvusringhäälinguga arhiivkogu VHS videokassettide digiteerimisel. Digiteeriti 251 videokassetti.

Eesti võrguväljaannete sündeksemplare hangiti ja arhiveeriti digitaalarhiivis kasvavas tempos. Lisaks vaba juurdepääsuga väljaannetele hangiti aktiivselt EPUB-vormingus raamatuid kirjastajatelt ja teistelt e-raamatute valmistajatelt. 2014. a. lisandus arhiivi 760 EPUB-vormingus teavikut, sh. 142 raamatut Kultuuriministeeriumi programmi „Eesti kirjandus“ raames, kus osales ka RR. PDF-vormingus arhiveeriti 706 e-raamatut, nende hulgas välismaal ilmunud eestikeelseid võrguväljaandeid. Võrguperioodikast arhiveeriti 104 ajalehe- ja 69 ajakirjanimetuse faile.

Eesti Standardikeskuselt elektroonilise sündeksemplarina laekunud standardeid jõudis digitaalarhiivi 2014. a. 1654 nimetust (2013. a. 264).

Kokku oli aasta lõpuks digitaalarhiivis 25 064 nimetust. Juurdekasv 5444 nimetust.¹

	digiteeritud	trükieelne	veebist	e-teavik	
ajakiri	85	9	6	0	100
ajaleht	10	55	78	0	143
foto	27	0	0	0	27
graafika	13	0	0	0	13
helisalvestis	484	0	1	0	485
jätkväljaanne	26	4	245	0	275
kaart	26	2	108	0	136
käsikiri	7	0	0	0	7
muu	0	0	1	0	1
noot	79	0	0	0	79
pisitrükis	16	0	0	0	16
plakat	326	0	0	0	326
postkaart	44	0	0	0	44
raamat	656	25	685	760	2126
standard	0	1654	0	0	1654
väikeleht	0	0	12	0	12
	1799	1749	1136	760	5444

Tabel 1. Uued nimetused 2014

¹ Ühe nimetuse juurde võib kuuluda mitu objekti, nt. perioodiliste väljaannete numbrid. Vt. objektide juurdekasvu Tabelist 2.

Suurenes 2014. a. arhiveeritud veebiväljaannete (5968 objekti) ja RRis digiteeritud trükiste (11 154 objekti) arv. Pildilistest laadidest lisandus enim digiteeritud plakateid: 326 (kokku arhiivis 653 plakatit). Noote arhiveeriti 79 ja kaarte 143 objekti.

	digiteeritud	trükieelne	veebist	e-teavik	
ajakiri	4254	859	142	0	5255
ajaleht	5037	6790	4645	0	16472
foto	27	0	0	0	27
graafika	13	0	0	0	13
helisalvestis	484	0	1	0	485
jätkväljaanne	80	64	329	0	473
kaart	30	2	111	0	143
käsikiri	7	0	0	0	7
muu	1	1	1	0	3
noot	79	0	0	0	79
pisitrükis	70	32	0	0	102
plakat	326	0	0	0	326
postkaart	44	0	0	0	44
raamat	701	25	690	760	2176
standard	0	1655	0	0	1655
väikeleht	1	0	49	0	50
	11154	9428	5968	760	27310

Tabel 2. Digitaalarhiivi lisandunud objektid 2014

Ühelt poolt oli 2014. a. DIGARile arendusaasta, teisest küljest toimus laiaulatuslik arhiveerimine, mille tulemus kajastub olulise hüppena arhiveeritud objektide kogusummas. Digitaalarhiivi maht kasvas 2014. a. 7,5 TB, moodustades aasta lõpuks 30 TB.

Nii Eestist kui ka mujalt saame pöördumisi lubada oma väljaannetes kasutada DIGARis leiduvaid materjale. Aktiivselt anti tagasisidet just pärast DIGARit tutvustavate ürituste toimumist (nt. RRI ja Europeana ajalehtede infopäev, jõulukuu raamatunädal).

Eesti ajakirjanduse artiklid on kättesaadavad DIGARi Eesti ajalehtede portaalist

Aasta alguses käivitati jooksvalt ilmuvate ajalehtede töötlemine eesmärgiga arendada välja Uus-Meremaa firmalt DL Consulting Ltd. hangitud ajalehtede portaali kasutajaliides Veridian. Vaadati üle andmebaasi funktsionaalsus, tehnilised parameetrid, failide arhiveerimisega seotud küsimused, tõlgiti kasutajaliides eesti ja vene keelde, otsitulemustes viidi artiklikirjed vastavusse kirjeldamisreeglitega määral, mida portaali tarkvara võimaldas, koostati abitekstid ning pandi paika nimetuste konverteerimise ajakava (Digiteeritud ajalehtede andmebaasist DEA uude DIGARi Eesti ajalehtede portaali), mille pöhiraskus lasub 2015. aasta algusel.

2014. a. lõpus olid DEAs (dea.nlib.ee) avalikult kättesaadavad koos Eesti Kirjandusmuuseumi ja Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu lisatud materjalidega 444 nimetust (aastane juurdekasv 4 nimetust) ja 1 315 190 lehekülge (aastane juurdekasv 11 810 lk.). DEA maht kokku oli 4,6 TB.

DIGARi Eesti ajalehtede portaali (dea.digar.ee) esitleti 15. oktoobril Europeana ja RRI ajalehtede infopäeval “Ajalehtede päralt on ajalugu”. Selles täistekstandmebaasis sisalduvad ajalehed on kättesaadavad ja otsitavad artiklitasandil. Nii vanad kui ka uued ajalehed on leitavad ühest kohast. Uue kasutajaliidese kaudu saab teha sõnaotsinguid ka vanade ajalehtede täistekstidest.

Teised DIGARiga seotud arendustööd

Koostöös tarkvarafirmaga Datel toimus DIGARi uute tehniliste lahenduste arendamine ja operaatoriliidese töömoodulite täiendamine. Lisaks iga päev lisanduvate ajalehtede arhiveerimisele õnnestus korrastada, süstematiseerida ja arhiveerida ka suur hulk eelnevatel aastatel seisma jäänud perioodikafaile (nt. *Arter*, AS Eesti Ajalehed väljaannete lisad).

Koostöös tarkvarafirmaga Mindworks OÜ toimus www.digar.ee keskkonnale uue, kasutajasõbralikuma vaatori arendus, mille lõpptähtaeg on 2015. a. I kvartal. Uue vaatori valmimisel lõpetatakse vana kasutajaliidese digar.nlib.ee töös hoidmine.

Kirjastajate portaali ja Eesti rahvusbibliograafia andmebaas pakuvad uusi e-teenuseid

Kirjastajate portaali tarkvaralahenduse ja kasutajaliidese arenduse riigihanke võitjaks osutus Mindworks Industries OÜ ning sügisel algas portaali arendustegevus. 2015. aastal valmiv e-keskkond võimaldab kirjastajatel taotleda oma väljaannetele standardnumbreid ja vöötkoode, edastada ja muuta oma kontaktandmeid ning saata trükifaile arhiivi. Kirjastajaid teenindavatele töötajatele pakub loodav keskkond senisest paremaid töövahendeid ja võimaldab optimeerida teaviku eelkirje töövoogu.

Retrospektiivse rahvusbibliograafia koostamisel jätkus koostöö Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu ja Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukoguga. Alustati Eesti venekeelse retrospektiivse rahvusbibliograafia koostamist, mille peatoimetajaks valiti RRI vanemteadur Larissa Petina. Projekt kestab 2018. aastani.

Eesti rahvusbibliograafia andmebaasis (ERB) on 310 015 teaviku andmed. Andmebaas täienes 10 999 teaviku andmetega, registreeriti rekordilised 8387 raamatut (jooksva aasta nimetusi 3726), 355 perioodilist väljaannet (jooksva aasta nimetusi 105), 569 aulist (jooksva aasta nimetusi 202), 427 nooti (jooksva aasta nimetusi 66) ja 508 kaarditeavikut (jooksva aasta nimetusi 187).

ERBi praegune portaali on kättesaadav olnud pea kolm aastat, 2014. aastal viidi andmebaas üle beetaversioonilt täisversioonile. Lõpufaasis on sisu avava dünaamilise statistikamooduli arendustööd. Aktiivselt otsitakse riigilt ja Euroopa Liidu struktuurifondidelt täiendavat rahastust, et kujundada ERBist keskne Eesti väljaannete infokeskkond. Andmebaasiga soovitakse siduda nii eelkirjed, ISN-register kui ka riikliku trükitoodangu statistika kogumise ja väljastamise võimalus. ERBi tutvustati 24. oktoobril Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogus toimunud Oskar Kallase päeval ettekandega “Parima retsepti otsingul ehk kuidas teha head rahvusbibliograafiat”.

E-kataloogi ESTER liitmine ja uus raamatukogusüsteem

2014. aastal liideti Tallinna ja Tartu e-kataloogid ESTER ning mindi üle uuele raamatukogusüsteemile Sierra. Sellega seoses korraldati kataloogimisega seotud osakondades ümber senist tegevust ja uuendati raamatukogudevahelise ühistöö põhimõtteid. Kataloogide

liitmist juhtis ELNETi kataloogimise töörühm, RRil on rahvusbibliograafia keskusena oluline roll rahvusteaviku kirjade korrastuse koordineerimisel.

Kataloogide liitmine sai alguse normikirjetest, seejärel alustati bibliokirjade liitmist ja toimetamist. Enne liitmist oli kahes andmebaasis kokku ligikaudu 3 miljonit bibliokirjet, millest u. 476 000 õnnestus automaatselt ühendada 238 000 kirjeks. Praegu on kataloogis 2 978 888 bibliokirjet. Aruandeperioodil ühendati 23 388 kirjet, millest 45% moodustavad rahvusteaviku kirjed (RR on liitnud 55% ja toimetanud 78%). Ühendati aastail 2013–2014 ilmunud raamatute kirjed, valdav osa jooksvalt ilmuvatest ajalehtedest ja ajakirjadest, umbes 2/3 ilmuvatest jätkväljaannetest, 1989–2014 avaldatud nootide, 2007–2014 ilmunud helisalvestiste ning ligi pooled kaarditeavikute kirjed. Rahvusteaviku erilaadide kirjade liitmine on kavas lõpule viia hiljemalt 2017. a., ilmuvate jadaväljaannete kirjed 2015. a. kevadeks.

Oluliseks uuenduseks lugejaile on, et e-kataloogis ESTER saab RRI lugeja panna ennast ise trükistele järjekorda ja pikendada laenutusi ka pärast laenutähtaja möödumist. Enne sai seda teha vaid raamatukogus või telefoni teel.

RRI bibliograafilised andmebaasid

ELNET Konsortsiumi raamatukogudes valmivas **Eesti artiklite andmebaasis Index Scriptorum Estoniae (ISE)** haldas RR nelja ühiselt loodavat teemabaasi: 1)

Ühiskonnateadused, 2) Keel ja kirjandus, 3) Humanitaaria ning 4) Kunst, muusika, teater, film. Lisaks neile koostatakse Riigikogu Kantselei ja Presidendi Kantselei tellimisel kaht teemabaasi: *Vabariigi Presidendi bibliograafia* ja andmebaasi *Parlamentarism*. Nende kohta koostati uued tööjuhendid, mille tõttu on baaside sisus toimunud kvalitatiivne muutus. Ajalehete portaali arendusega seonduvalt lõpetati 2014. a. ajaleheartiklite bibliografeerimine. Artiklid on leitavad portaalist DIGARi Eesti ajalehed. Jätkus ProCite andmebaaside konverteerimine ja üleviimine andmebaasi ISE ning lähtuvalt sisust ka e-kataloogi ESTER.

BIE ehk Eesti õigusbibliograafia andmebaasi lisandus 2014. a. 2059 kirjet (2013. a. 2319). Aasta lõpuks oli andmebaasis 47 543 kirjet (2013. a. 33 046; 2012. a. 29 869). Ligikaudu 36 000 kirjest on täisteksti lingiga varustatud 33% (2013. a. 31%). Vanemast perioodist (1900–1944) on täistekstidega üle 50% kirjetest. Aasta jooksul ilmunud ajakirjade ja kogumike artiklitele ning üliõpilastöödele ja raamatutele lisandusid Tartu Ülikooli õiguslaste toimetiste artiklite kirjed aastatest 1955–1993.

Rahvusvahelist muusikabibliograafia RILM andmebaasi täiendati 40 kirjega eesti muusikakirjanduse kohta, lisati 48 ingliskeelset sisukokkuvõtet ja 5 arvustust. Rahvusvahelise muusikaraamatukogude assotsiatsiooni IAML kodulehele saadeti aasta jooksul Eestis ilmunud muusikakirjanduse loetelu.

Veebiarhiivis avati erikogud

Kättesaadavaks sai esimene, Sotši taliolümpiamängude erikogu, kuhu koondati mängudel osalenud sportlaste, spordiorganisatsioonide ja huvigruppide saidid ning uudisportaalide erilehed, kokku 23 veebisaiti. Saitide valikul tehti koostööd Eesti Olümpiakomitee ja Eesti Spordimuuseumiga. Esmakordselt katsetati igapäevast arhiveerimist suuremate Eesti uudisportaalide erilehtedega, mida salvestati kord päevas 2 nädala jooksul. Teiseks erikoguks oli Europarlamendi valimised 2014, mille raames arhiveeriti 77 veebisaiti.

Erakorraliselt arhiveeriti koostöös AS Andmevaraga uuele platvormile üleminevate kohalike omavalitsuste veebisaitide uudised/teated, mida vanalt saidilt uude ümber ei tõsteta. Sealjuures arhiveeriti valdade ühinemise tõttu eksisteerimise lõpetanud valdade saidid. Augustis arhiveeriti nn. kaduvate koolide ehk sügisest suletavate, ühendatavate või keskkoolist põhikooliks muutuvate koolide 28 veebisaiti. Sama tehti ka 2013. a.

Lisaks arhiveeriti hulk saite, mille kohta saadi infot nende peatse sulgemise või sisu võimaliku kadumise kohta, sh. Tallinna Ülikooli saidi eelmine versioon, kultuuritehas.ee, ELNET konsortsiumi sait, e-kataloogi ESTER Tallinn ja Tartu kasutajaliidesed, valitsuse veebisaidi eelmine versioon, Riigikantselei sait, Eesti Vabariik 95 jt.

Laulu- ja tantsupeo erikogu loomine jäi ressursipuudusel ära, kuid korraldajatelt saadava nimekirja põhjal on kavas arhiveerida olulisemad materjalid 2015. a.

Eesti Veebiarhiivi maht oli aasta lõpuks 2,7 TB.

Eesti kirjasõna tutvustati ka rändnäituste ja RRis kirjastatud väljaannetega

Väljapool Eestit aitas meie kirjasõna tutvustada jätkuprojekt „25 kauneimat Eesti raamatut” ja „5 kauneimat Eesti lasteraamatut”, raamatunäitusi sai vaadata Eesti majas Helsingis, Balti raamatumessil Riias ja Frankfurdi raamatumessil. 25 kauneima Eesti raamatu näitust saatis RRI kirjastatud kataloog.

RRis kirjastati 2014. a. 12 väljaannet (2013. a. 11 väljaannet), sh. 2 tõlkeraamatut ning ilmus 43 e-väljaannet (2013. a. 22 e-väljaannet), sh. Kultuuriministeeriumi programmi raames 21 EPUB-vormingus raamatut Eesti kirjandusklassika teostest. Muusika-aastale pühendatud 2015. a. RRI seinakalender *Eesti muusika plakatitel* tutvustab RRI plakatikogu. Äriprojektina valmisid kaks tõlkeraamatut *Ärimudeli generatsioon*, millest ilmus ka e-raamat, ja *Tüvirakkudest võhikutele* (ilmub 2015). (Vt. Lisa 2)

2. KOGUD JA E-KOGUD

Rahvusraamatukogu kogud

Rahvusteavikute kogu täiendamist jätkati nii sundeksemplari seaduse kui ka teavikute komplekteerimise juhendi alusel oluliste vanemate eesti teavikute, väliseesti ja Estonica ning haruldaste raamatutega.

Vähenes väliseesti teavikute komplekteerimine, kuna eestikeelse kirjanduse ilmumine mujal maailmas väheneb jätkuvalt. Pooled Estonica-teavikud (kokku 170 nimetust) saadi annetuseks, millest olulise osa moodustasid Eesti Kultuurkapitalilt saadavad Traducta tõlkestipendiumiprogrammi raames ilmunud teosed.

Haruldaste raamatute kogu täienes 48 eestikeelse trükisega. Märkimist väärib konvoluut, mis koosneb lõunaeeestikeelsest lühendatud Vanast Testamendist *Lühhikenne Wanna Piibli-Ramat* (Tarto, 1796) ja katekismuse seletusest *Kristlik Opetusse-Ramat, ehk Önsa Lutterusse Katekismus* (Tarto, 1793). Mõlemad trükised puudusid varem RRI kogust. Huvipakkuv on ka 19. saj. eestikeelne käsikiri [*Talurahvaseadused*] (1819?) kahes vihikus, mis sisaldab talurahvast puudutavaid õigusakte 18. saj. ja 19. saj. algusest.

Võõrkeelseid haruldasi trükiseid lisandus 130 nimetust. Neist väärivad tähelepanu Tartu Ülikooli professorite kolm tööd: Carl Friedrich von Ledebouri (1785–1851) Altai uurimisretke põhjal valminud *Monographia generis paridum qua ad scholas audiendas invitata* (Dorpat, 1827), Samuel Gottlieb Rudolf Henzi (1794–1829) kõne *Ad audiendam orationem Inest libri ecclesiastae argumenti brevis adumbratio* (Dorpat, 1827) ja Friedrich Wilhelm Götze (1753–1801) töö *Eudämon oder Character der glückseligen Seele* (Riga, 1792).

Eesti kaarte lisandus aasta jooksul 326, sh. Nõukogude Liidu dessantväe kaardid, uus Lotte lasteatlas ja Suur-Tallinna atlas kirjastuselt Regio, Jaan Saare kujundatud Tallinna vanalinna graafiline kaart. Firmalt EOMap ostime plotterkaarte.

Helisalvestiste kogusse laekus 422 eesti muusikaga heliülesvõtet. Kogu täienes haruldaste ülesvõtetega, nt. Austraalia eestlaste vokaalansambli Kiri-UU CD „Shoti-Ugri“ ja USA estofiilide kammerkoori Unistus plaat „An Estonian Epic“.

Nootide põhikogusse lisandus 233 nimetust, arhiivkogusse 144. Enne 1945. a. ilmunud eesti noote lisandus 139 eksemplari, peamiselt 1920.-30. aastatel ilmunud koorilaulud.

Graafikakogusse osteti Vive Tollilt raamatu „Puujalaga katk“ 144 illustratsiooni ja raamatu „Lapikirja ja lastekirja“ makett. Graafikakogusse kinkisid oma teoseid Jüri Mildeberg (4 illustratsiooni Cervantese „Don Quijotele“), Inga Heamägi (50 litograafiatehnikas graafilist lehte), Maret Olvet (12 graafilist lehte), Evi Tihemets (3 graafilist lehte), Tigran Sahakyan ja Arman Vahanyan Armeenias (2 graafilist lehte). Astrid Voola Bak Taanist kinkis RRile oma Eesti eksliibrise kogu 60 nimetusega.

Kunstikogu täienes 4 maaliga. Airi Luige kolme maali „Valge puu“, „Litany“ ja „Aadama itk“ eksponeeritakse humanitaarteaduste saalis. RRI 2013. a. konkurss-näitus „Kunstnikult

raamatukogule” tõi kunstikogusse Maire Kolli kingitud maali „Improviseatsioon”, tarbekunstikogu täienes Tiiu Lauri „Vaibaraamatu” ja Sune Teemaa vaibaga. Aasta jooksul raamiti ulatuslikult Eesti graafikat, vahetati välja RRi lugemis- ja avalikus alas olevad kunstiteoste sildid ning konserveerimistalitus taastas niiskuskahjustusest Ly Lestbergi suuremõtmelise sөejoonistuse „Läbi halli kivi” ja Voldemar Väli suuremõtmelise maali „Taevakivid”. Aasta lõpus oli RRi kunstikogusse kuuluvates maali-, skulptuuri- ja tarbekunstikogus kokku 154 kunstiteost, millest maalikogus 115, skulptuurikogus 13 ja tarbekunstikogus 26 teost.

Humanitaar- ja sotsiaalteaduste kogu

Lähtuvalt strateegilistest eesmärkidest suurendati komplekteerimiseelarves õigus- ja kunstikirjanduse kogu hankekulusid, aga ka ilukirjanduse, ajaloo, majanduse ja poliitika valdkonna rahastamist.

Välisraamatute ja -jätkväljaannete hankimine kasvas võrreldes 2013. aastaga 7%, seda tänu sooduspakkumistele ning annetuste hulga kasvule. Vähenes venekeelsete teavikute hankimine. Välisraamatu keskmine hind vähenes 47.13 eurole (2013. a. 50.42). Olulist täiendust saadi reservkogu ja annetuste (nt. Rein Kruusi kogu) läbitöötamisega. Strateegilistest eesmärkidest lähtuvalt vähendati 2015. aastaks tellitavate välismaiste trükiajakirjade arvu 21 nimetuse ja välisajalehtede arvu 4 nimetuse võrra.

Välisperiodika komplekteerimiseelarve viis tasakaalust välja välisajakirjade väga suur hinnatõus: võrreldes 2013. aastaga tõusis tellimuse hind 15%. Seda kompenseeriti psühholoogia valdkonna raamatute eelarvest. Kulu suurendas veelgi kirjastuse Sage osaluse lõppemine annetuskirjanduse projektis Journal Donation Project, mistõttu tuli seni doteeritud ajakirju tellida täishinnaga. Samuti tõusis venekeelsete ajalehtede hind eelneva aastaga võrreldes 19%.

2014. a. alustati koostööd Eesti Hoiuraamatukoguga vanemate välisajakirjade osas, mille tulemusel täienes RRi ajakirjade kogu 304 aastakäigu võrra.

Õiguslast väliskirjandust telliti 138 trükist. Olulisemad teemad olid tsiviil-, riigi- ja haldusõigus. Vahetuse teel saadi 24 nimetust, millest suurem osa olid soomekeelsed mitmest köitest koosnevad jätkväljaanded (Valtiopäivät) ja ingliskeelne USA seaduste kogu (United States Code). Annetusena saadi meediafirma Talentumilt soomekeelsed õigusraamatud.

Kunstikirjanduse komplekteerimisel on prioriteediks teaduskirjandus, kuid 2014. aastal oli selle kõrval tähelepanu all ka moekunst ja -ajalugu. Aasta jooksul telliti kokku 152 võõrkeelset kunsti- ja arhitektuuriraamatut, lugemissaali on tellitud 71 võõrkeelset ajakirja. Lisandus mitu otsekontakti kunstiraamatute väljaandjatega, kuna jaekaubandus müüb väga väikest osa ilmunud kunstikirjandusest.

Kartograafia-geograafia kogusse osteti 91 nimetust. Eelistatud oli uuem GIS- ja geograafiaalane kirjandus.

Teatri- ja filmikirjanduse kogusse lisandus 84 väljaannet. Võõrkeelseid ajakirju on tellitud 20 nimetust. Komplekteerimisel lähtuti teatri- ja filmiteadlaste uurimisteedest ja soovitudest, nõutud teemaks oli teater ja film seonduvalt religiooniga.

Helisalvestiste ja nootide väliseavikute kogusse laekus 174 välismuusikaga helisalvestist. Aastaid on klassikalise muusika kõrval tähelepanu all olnud rahvaste muusika, jazz ja filmimuusika. Noodikogu täienes tänapäeva antoloogiatega klassikast, romantismist, barokist. Kogutud teoste sarjadesse lisandus 1 Bruckneri ja 2 Sibeliuse köidet.

Muusikaraamatuid laekus 52, DVDsid 83. Põhirõhk oli muusikateaduse ja -teooria teemasid ja perioode käsitlevatel teostel. Olulist täiendust sai eri maade muusikat ja muusikakultuuri käsitlevate uurimuste kogu.

Keeleteadusest telliti raamatuid diskursusanalüüsist, tõlketeooriast, sotsiolingvistikast, semiootikast, vene keelest ning keele ja kultuuri seostest. Varem ilmunud raamatuid, sh. keeleteaduse klassikuid on ostetud 10, sõna- ja käsiraamatuid kokku 11. Jätkus mitmekõiteliste venekeelsete teatmeteoste ostmise, millest mõni on hakanud ilmuma veel Nõukogude ajal. **Kirjandusteaduse** raamatuid hangiti 104 nimetust. Ilukirjanduse klassikat on ostetud 23, viimasel kolmel aastal esmailmunud teoseid 62, kogumikke 4 (Estonica ja Baltimaade luuleantoloogiad).

Ajalooteavikud hangiti kokku 147 nimetust. Valdkondadest eelistati Euroopa, Aasia ja Aafrika ajalugu, kitsamatest aladest Venemaa, USA ja Baltimaade ajalugu. Tellimisel on arvestatud maailmas aktuaalset temaatikat, näiteks Ukraina kriisi.

Infoteaduse kogu komplekteerimisel keskenduti RRI vajadustele ning maailma raamatukogunduses toimuvale. Avakogusse telliti 17 raamatut. Põhilised komplekteerimisteemad olid digitaalraamatukogud, digiteerimine ja e-raamatud.

Austria, Saksa ja Šveitsi saali kogude täiendamisel arvestati jooksva ja tuleva aasta tähtsündmuste ja juubelitega: 100 aastat Esimese maailmasõja puhkemisest, 200 aastat Viini Kongressi algusest, saksakeelse kirjanduse päevad Klagenfurtis, muusika-aasta 2015, Salzburgi muusikafestival.

Rahvusvaheliste organisatsioonide väljaandeid saabus 455 eksemplari. Raamatutellimuste vähenemine on tingitud eelarve kahanemisest. Annetusena saadi Välisministeeriumilt 240 ja WHOlt 3 teavikut. Valdava osa teavikutest moodustavad organisatsioonidelt depoostaatuse tõttu saadud kirjandus ja Välisministeeriumi annetatud OECD raamatud. Tasuta saadi rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ja annetuste teel kokku 406 väljaannet.

Euroopa Liidu avakogu on täienenud 210 teaviku võrra, enam ei tellita Euroopa Liidu Teatajat, kuna elektrooniline versioon muutus juriidiliselt siduvaks alates 01.07.2013. Euroopa Liidu ametlike väljaannete osas oli suurimaks kuluartikliks Euroopa Liidu Kohtu lahendite kogumik. Euroopa Komisjoni Väljaannete Talituselt ilmus 289 eestikeelset nimetust, millest 130 on ELi infokeskuse vahendusel kättesaadavad paberil, 73 e-raamatuna.

Poliitika ja rahvusvaheliste suhete alaseid välisraamatuid telliti 197, lõpetati sõjandusalaste välisraamatute komplekteerimine, millega tegeleb Kaitseväe Peastaabi raamatukogu. Poliitikaraamatute tellimisel lähtuti kodanikuühiskonna, natsionalismi, demokraatia, avaliku halduse, julgeoleku, globaliseerumise, valimiste, terrorismi, diplomaatia jt. teemade hõlmamisest ja interdistsiplinaarsusest sotsiaalteadustes. Lähtuti Eestile olulistest riikidest ja aktuaalsetest rahvusvahelistest sõjakolletest, samuti keskenduti raamatute valikul terrorismile ja religioonile rahvusvahelistes suhetes (nt. ISISe tegevus). Enamasti telliti olulisi võrdlevaid

uuringuid ja metodoloogilist teaduskirjandust, samuti postmodernseid poliitika teoreetilisi käsitusi ja poliitilise kommunikatsiooni raamatuid.

Statistikakirjandust telliti kokku 17 nimetust, tellimisel lähtuti statistika teaduslike ja metodoloogiliste valdkondade katmisest.

Majanduse valdkonnas telliti 139 raamatut innovatsiooni, sotsiaalse ettevõtluse ja tänapäevaste juhtimismeetodite teemal, aga ka majanduskriise käsitlevat kirjandust. Endiselt oli raamatute ostmisel oluliseks kriteeriumiks Eestit puudutav analüüs.

Sotsioloogiaalast kirjandust (sh. ühiskonnateooriad, sotsiaalfilosoofia, demograafia, sotsiaaluuringud) telliti 66 nimetust. Oluline rõhk oli ka väljapaistvate koolkondade ja sotsioloogide teaduskirjanduse komplekteerimisel. Teatmekogu täienes 2014. aastal 76 teaviku võrra.

RR lõpetas 2014. a. meediaalase kirjanduse komplekteerimise, mida ei võtnud üle ka Balti Filmi- ja Meediakool. Seega vananeb kogu kiiresti, kuid meediavaldkond on ühiskonnateaduste saali lugejate seas üks nõutavamaid.

Kogude kujundamist toetav tegevus

Ümberkorraldused teaviku teekonnas kiirendasid liikumist ja lühendasid märkimisväärselt kirjete e-kataloogi jõudmise aega. Raamatute sundeksemplaride arvelevõtmine, kataloogimine ja märksõnastamine muudeti sujuvamaks ning sundeksemplari asemel kirjeldati esimesena raamatukogusse jõudnud eksemplari. Uue töökorralduse tulemusena jõuab raamat nüüd uudiskirjanduse näitusele 3-4 päevaga, kirje e-kataloogi ligi 10 päeva varem ning tagatakse, et ükski teavik ei jää täiskirjeta.

Kaartkataloogidest likvideeriti raamatute tähestik- ning eesti- ja võõrkeelsete raamatute liigikataloogid. Juunist lõppes venekeelse kirjanduse liigikataloogi uuendamine, tööd jätkati peakataloogidega.

Kogude arvestus ja inventuurid toimusid vastavalt ajakavale. Esmakordselt inventeeriti avakogud. 16 saalis kontrolliti 155 278 teavikut, kadunuks tunnistati 502, mis on 0,3% avakogu teavikute koguarvust. Avakogude inventuurid jätkuvad 2015. a., misjärel saab hinnata aasta jooksul kaduma jäänud teavikute suurusjärku. Inventariraamatute esimese inventuuriga kadu ei tuvastatud.

Kaardistati RRI hoidlate ning lugemissaalide avariilite maht ja täitumus. Kokku on RRI 34 hoidlas ja 16 lugemissaalis 83000 lm riulipinda, sellest 67,3% (55900 lm) on teavikutega täidetud, kasvuruumi seega 32,7% (27100 lm).

E-kogu eelisarendamine

2014. a. hangiti välismaiseid e-raamatuid välisraamatute komplekteerimiseelarvest 4,5% ulatuses. Käivitati kasutajakeskne e-raamatute ostuskeem PDA, mis võimaldab kasutajaile huvipakkuvaid Ebrary e-raamatuid enne ostu sooritamist laenutada (kokku tehti 57 laenutust). Kahjuks on võõrkeelsed e-raamatud tihti isegi kallimad kui trükised, mistõttu on erialateabe referendid pidanud mõnel juhul loobuma e-raamatu ostust. 2015. a. suurendatakse e-raamatute ostu proportsiooni 10%ni eelarvest.

Jätkati Eesti trükiperioodika tellimuste kärpimist, suunates tähelepanu võrguperioodika arhiveerimisele ja trükifailide hankimisele. Kolmandik jadaväljaannetest hangiti annetusena. Eestis ilmunud raamatute keskmine hind jäi eelmise aastaga võrreldes samaks (13.67 eurot), jätkväljaannete hind tõusis 5% (13.80 euronit). Kasvasid ka ajalehtede-ajakirjade hinnad.

2014. a. kevadel koostati RRI kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskava aastani 2018. Uuendati teavikute komplekteerimisvaldkondade ja -tasandite, põhikogu ning pisitrükiste juhendit ning koostati juhend kaotatud teavikute hindamiseks.

Andmebaaside komplekteerimine

2014. a. oli RRI kasutusel 35 litsentsiandmebaasi (31 välis- ja 4 Eesti andmebaasi). Välisandmebaasidest hangiti 19 üld- ja 12 erialaandmebaasi. Justiitsministeeriumi kaasrahastamisel hangiti andmebaasi BeckOnline. Uue andmekoguna lisandus teatmekirjanduse andmebaas Oxford Reference Online, mis hõlmab enam kui 300 tunnustatud teatmeteose andmestut. Loobuti 4 andmebaasist (Ulrich's Web, Global Books in Print, BNS, Literature Resource Center).

Otsinguportaali kaudu on kasutajatele koos vabakasutuses andmekogudega kättesaadavad 226 andmebaasi ning 70 716 e-ajakirja ja 67 146 e-raamatut.

Komplekteerimiseelarvest (k.a. litsentsid) kulutati rahvusteavikute ostmiseks 30% (2013. a. 33%) ja välisteavikute ostmiseks 70% (2013. a. 67%). Teavikute ja andmebaaside litsentside ostmise suhe oli sarnaselt 2013. a. 84:16.

Autoriõigused

2013. a. alustati koopiategemisel teoste õiguste omajate tuvastamist teoste puhul, mille autor oli teadmata või polnud teada autori surmaaeg. 2014. a. kaardistati hoolika otsingu töövoog ja eeldatav ajakulu. Panustati Justiitsministeeriumi hoolika otsingu allikate määramise eelnõu koostamisse. Orbteoseid hakatakse sisestama OHIM andmebaasi ja teostama otsinguid ka riiklikest registrites. 2015. a. töötatakse välja hoolika otsingu tööjuhend ja sellesse kaasatavate teoste ring. Valmisid RRI autoriõiguste ja privaatsuspoliitika aluste põhidokumendid.

1. jaanuari vabakasutuspäeva tutvustamiseks ja vabakasutuses teoste otsingu hõlbustamiseks loodi veebisait (nlib.ee/vabakasutus) eesmärgiga teadvustada laiemale üldsusele autoriõiguse põhimõtteid ja propageerida teoste vabakasutust. Veebilehte hakatakse igal aastal täiendama autoritega, kelle autoriõiguste tähtaeg on lõppenud.

Vastati Euroopa Komisjoni autoriõiguste teemalisele mahukale (80 küsimust) küsimustikule *Public Consultation on the review of the EU copyright rules*.

Osaleti EBLIDA üle-euroopalises e-lugemise kampaanias (*The right to e-read campaign*) ja koostati eestikeelne petitsioonitekst, mis saadeti Eestit esindavatele Euroopa Parlamendi liikmetele. Ilmus e-raamatute laenutamise teemaline artikkel Eesti Päevalehes, osaleti EBLIDA fotokonkursil ning korraldati allkirjakogumine RRI-s.

3. KOMPETENTSIKESKUS

Rahvusvaheline koostöö

23. aprillil kirjutasid Eesti, Läti ja Leedu rahvusraamatukogu juhid alla memorandumile, et tihendada omavahelist koostööd.

Oktoobris külastas RRI IFLA president Sinikka Sipilä, kokkuvõtte tema ametiaja teemast *Strong libraries, strong societies* koos kommentaaride ja näidetega ootab avaldamist ajakirjas Raamatukogu.

Saksa, Austria ja Šveitsi lugemissaali kaudu jätkus koostöö Goethe Instituudi ning Austria, Saksa ja Šveitsi saatkonnaga. Goethe Instituut finantseeris ka digitaalarhiivi osakonna juhtiva spetsialisti Ülle Laose osavõttu Riia Goethe Instituudi korraldatud raamatukogutöötajate rahvusvahelisest konverentsist *Vom Digitalen im Physischen – die Bibliothek als Schnittstelle*.

4C (Collaboration to Clarify the Costs of Curation) projektis osaleti teekaardi koostamisel ning töötati digitaalarhiivi ärimudeliga. 2015. a. valmiv raport annab ülevaate ärimudelitest ning nende rakendatusest digitaalse säilitamisega seonduvate teenuste pakkumisel.

PREFORMA (PREservation FORMAts for culture information/e-archives) projektis aidati kaasa digitaalse kultuuriinfo säilitamiseks vajaliku standardipõhise tarkvara arendamisele.

Projekti Europeana Newspapers raames toimus mahukas dea.nlib.ee ainestu tärgituvastus ja artikliteks segmenteerimise järelkontroll koostöös firmaga CCS. Sügisel 2014 algas ainestu ülekandmine TELi (www.theeuropeanlibrary.org/tel4), Europeana (europeana.eu) ja DIGARI Eesti ajalehete keskkonda (dea.digar.ee).

Aprillis jõudis lõpule viis aastat kestnud EOD (e-Books on Demand) projekt, kuid EOD teenuse pakkumine jätkus. RR juhtis EOD projekti teavitamise tööpaketti, mille hulka kuulus projekti 18 partnerilt ja 30 teenusega ühinenud raamatukogult andmete kogumine, töötlemine, aruande koostamine ning partnerite toetamine teavituseks vajalikuga. Mais ja juunis toimus projekti lõpp-finantsaruande ja tööaruannete koostamine ning projekti auditeerimine. Panustati ka EOD jätkuprojekti EXXCEL taotluste kirjutamisse.

Osaletakse ka kaardiprojektis CartoMundi ning vaatejana projektis WIKIMAPS Nordic.

Eesti mäluasutuste koostöö

26.-27. augustil toimus RRI korraldatud Eesti mäluasutuste suveseminar “Digiteerimine lisandväärtuse loojana”. Kaasati laiem ring mäluasutusi eesmärgiga ühiselt arutada digitaalse kultuuripärandiga seonduva ühistöö koordineerimist. Seminari põhiteemaks olid Kultuuriministeeriumi digitaalse kultuuripärandi nõukogus koostatud ainevaldkondade digiteerimise tegevuskavad ja edasine koostöö.

RR on partner riiklikus programmis „Eesti keeletehnoloogia 2011-2017“, kus heliraamatute generaatori ja DIGARI helindamisliidese tarkvaralahenduse eesmärk on nägemis- või mõne muu tavakirjas teksti lugemist takistava puude, häire või haigusega inimestele pakkuda

võimalust kuulata eestikeelset kirjandust helisalvestistena ning osa saada DIGARi kogudest audio vormis.

Osaletakse ka e-Varamu projektis, mille eesmärk on kättesaadavaks teha Eesti raamatukogude, arhiivide ja muuseumide digiteeritud ressursse, sidudes need hiljem ka Europeanaga, parandada mäluasutuste digiteerimisvõimekust, tagada Eesti jaoks oluliste kogude säilimine ning nende leitavus teaduskirjandusega samast otsimootorist. RR on esimeses etapis integreerinud e-Varamu portaaliga digitaalarhiivi kogusid.

Koostöös ELNETi raamatukogudega oli olulisel kohal kaastöö liigitamise ja märksõnastamise, kataloogimise ja nimenormandmete, Eesti Märksõnastiku, andmebaasi ISE ning nimenormide andmebaasi loomisega tegelevas (NABA) töörühmas. Seoses muudatustega Eesti Märksõnastiku toimetamises jaotati valdkondi ümber ning täpsustati liitunud ESTERis märksõnade parandamise ja muudatuste tegemise korda. Osaleti ka ERÜ kogude ning vanaraamatu toimkonnas.

Koostöös Kultuuriministeeriumiga osaleti säilituseksemplari seaduse ettevalmistamises ja seaduse juurde kuuluva seletuskirja koostamises. (Vt. Lisa 4. Osalemine otsustuskogudes)

Piret Lotman oli kaasatud uurimisprojekti *Sekulariseerumine (deinstitutionaliseerumine ja dekristianiseerumine): religioon Eestis uusajast tänapäevani*, kus käsitletakse tänapäeva Eesti religioosset olukorda ja selle põhjuseid. Projekt kestab 01.01.2011–31.12.2016.

RRi toimetiste allseerias *Raamat ja aeg* ilmus Piret Lotmani monograafia *Heinrich Stahli elu ja looming*, kirjastusprojekti toetas Eesti Kultuurkapital. Raamatut esitleti 23. oktoobril eesti raamatu päevale pühendatud seminaril *Konfessioon ja kirjakultuur*, kus arutleti Eesti kirjakultuuri arengut mõjutanud tegurite üle hiliskeskajal ja varauusajal.

Jätkus terminoloogiaalane koostöö ERÜ terminoloogiatoimkonnaga, tihedat koostööd tehti standardimise tehnilise komiteega EVS/TK 22. Raamatukoguterminite andmebaasi lisati ERÜ terminoloogiatoimkonnas kinnitatud uued terminid ning täiendati olemasolevaid kirjeid. Andmebaas sisaldab 6425 terminikirjet, millest 4843 on veebis olevas raamatukogusõnastikus avalikult kättesaadavad.

RRi korrektsel keelekasutusele igapäevatoös võimaldas tähelepanu juhtida osalemine Eesti Keele Instituudi ja Euroopa Komisjoni Eesti esinduse korraldatud selge sõnumi konkursil. RR valiti selge keele päeval, 13. oktoobril selge sõnumi edendaja kategoorias auhinnalisele kohale, kolme nominendi hulka.

29.-31. juulini korraldati Jõgevamaal RRI ja Jõgeva Maakonna Keskraamatukogu koostöös 34. suvine rahvaraamatukogude seminar-laager "Raamatukogud liikumises". Suvelaagris oli 50 osalejat rahvaraamatukogudest üle Eesti. RRist osales korraldajana koolituskeskuse juhtiv spetsialist Krista Talvi.

Raamatukoguhoidjate kutsekoolitus toimus 28. oktoobrist 2013 kuni 9. maini 2014 ning osavõtjaid oli 25. Seoses uue kutsestandardi kehtestamisega osalesid peavarahoidja Kaire Lass ja peabibliograaf Jane Makke ERÜ koolitustoimkonnas, et töötada välja uus raamatukoguhoidja 6. taseme kutsekoolituse programmi õppekava. Kinnitatud õppekava alusel alustab RR 2015. a. alguses koolituse korraldamist. Lihtsustamaks õppetööd, otsustati asendada e-õppekeskkond WebTrainer Moodle'i keskkonnaga, esimene kursus uues e-õppekeskkonnas luuakse 2015. a. kutsekoolituse tarbeks.

Raamatukoguhoidjatele korraldati kokku 9 avatud koolitust, osalejaid oli 195. Käsitleti järgmisi teemasid: 1) isikuandmete kaitse ja raamatukogud, 2) teenindus raamatukogus: raamatukogutöötaja teenindusmeel ja -keel, 3) ajaloo vilus: 100 aastat Gert Helbemäe sünnist, 4) raamatukogu sinu taskus: e-raamatukogu ja e-raamatud, 5) infokirjaoskuse olemus ja õpetamine raamatukogu kasutajatele, 6) teavikute parandamine: pabermaterjalide säilitamine, säilikutu puhastamine, paberi- ja köiteparanduste tegemine, 7) haruldased raamatud ja nendega töötamise eripära, 8) raamatukoguhoidja kui koolitaja, 9) sotsiaalne veeb ja selle rakendamine raamatukogus. RRis toimusid ka maakonna ja linna keskraamatukogude direktorite ja peaspetsialistide kaks nõupidamist, õppekäigul olid Raplamaa raamatukoguhoidjad. Lisaks korraldati koostöös maakonnaraamatukogudega koolituspäevad Viljandis ja Paides.

2014. a. oli RRis praktikal 3 raamatukogunduse ja infoteaduse eriala üliõpilast. 19. juunil tutvusid RRiga Sotsiaalteenuste kvaliteedi EQUASS (European Quality in Social Services) projekti raames Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuses praktikal olnud tudengid Saksamaalt Nekargemündi Koolist. Tudengid olid pikemalt Tallinna Keskraamatukogus ja harukogudes ning tutvumiskäigul RRis. Töövarjupäeval, 21. novembril oli laenuosakonnas ja teeninduses toimuvat jälgimas Hiiumaa gümnaasiumi õpilane.

Standardimine. RR on info- ja dokumendihalduse Eesti standardeid koostava tehnilise komitee EVS/TK 22 “Informatsioon ja dokumentatsioon” liige. 2014. a. eestindati RRI juhtimisel EVS/TK 22 järgmised raamatukogu standardid: *EVS-ISO 2789:2014 Informatsioon ja dokumentatsioon – Rahvusvaheline raamatukogustatistika* ja *EVS-ISO 11620:2014 Informatsioon ja dokumentatsioon – Tulemusindikaatorid raamatukogudele*.

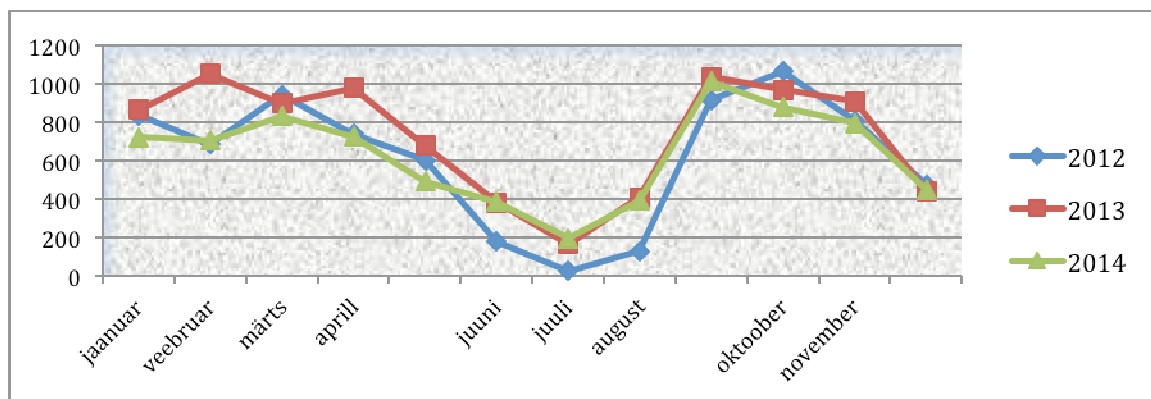
Raamatukogude statistilise aruande 2013. a. kohta esitasid 50 teadus- ja erialaraamatukogu, 556 rahvaraamatukogu ja 371 kooliraamatukogu. Aruannete põhjal analüüsiti rahvaraamatukogude tegevust ja koostati kokkuvõtte, mida esitleti linna- ja maakonnaraamatukogude direktorite nõupidamisel ja ajakirjas “Raamatukogu“. Olulisemad statistika-alased päringud laekusid Kultuuriministeeriumilt, Statistikaametilt, ERÜ juhatuselt ja sektsioonidelt, kirjastustelt, raamatukogudelt ning õppijatelt.

RRI ja ERÜ koostöös jätkati erialaajakirja „Raamatukogu“ väljaandmist, mis ilmus 2014. a. 6 korda. Aasta lõpus jõudis trükikotta Mihkel Voldi koostatud artiklikogumik *Raamatukogud ja raamatukogundus 2002-2012*, mida toetas Kultuurkapital. Ilmus ka RRI aastaraamat 2013 koos RRI strateegilisi eesmärke 2014–2018 tutvustava vahelehega.

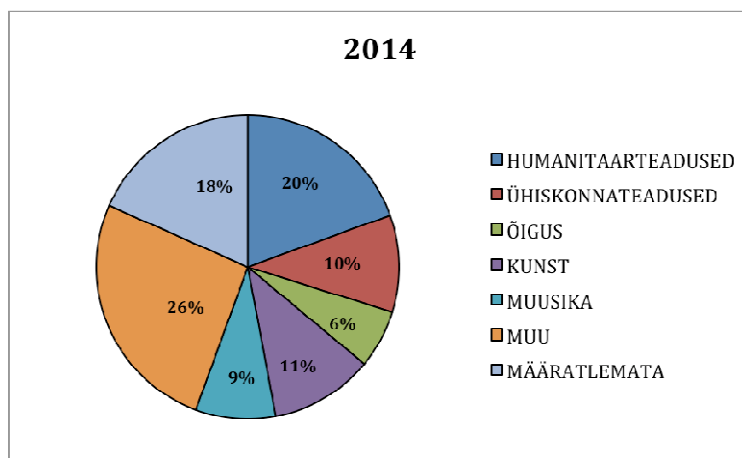
Kogude säilitusosakond jätkas tegevust säilitusalase kompetentsikeskusena. Peateemad on ennetav säilitamine ja säilitustegevuse koordineerimine. Jätkusid teavikute puhastus hoidlates, hoidlate kliima jälgimine ja analüüs, pabermaterjalide ja teavikute konserveerimine vastavalt raamatukogu vajadustele ja võimalustele ning vastavalt RRI kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskavale. Konserveeriti 538 teavikut, millest ainuüksmeplare oli 349. Süsteemi SÄILIK registreeriti 569 uut konserveerimist vajavat teavikut. Pikaajalised koostööpartnerid ja teenuste tellijad on Eesti Meremuuseum, OÜ Sisearhitektuuribüroo Joonprojekt, Eesti Lastekirjanduse Keskus ja Aller Media AS Taanis.

4. RAAMATUKOGU KASUTAMINE

Lugejate andmebaasis oli 2014. a. lõpu seisuga 47 378 lugejakirjet. 2014. a. jooksul registreerus 7585 uut lugejat, neist veebis 1161 lugejat, s.o. 15% kõigist registreerunutest. Uute lugejate statistiliste andmete alusel koostatakse igakuist raamatukogu kasutusstatistika ülevaadet.

Joonis 1. Uued lugejad

Joonis 2. Uute lugejate jaotus huvivaldkondade järgi

Kasutajatele suunatud koolitusi korraldati eesmärgiga arendada nende teadmisi ja oskusi infootsingul internetis, traditsioonilises ja e-raamatukogu keskkonnas. 68 koolitusel osales 1391 infokasutajat: põhikooli- ja gümnaasiumiõpilased, üliõpilased, magistrandid, õpetajad, õppejõud, teadurid, riigiametnikud, raamatukoguhoidjad ja infotöötajad ning spetsialistid eri valdkondadest. Tehti aktiivselt koostööd haridusasutustega, et lähtuda õppekavade vajadustest. Õpetajate huvi RRI teenuste ja koolituste vastu suurenes. 2014. a. korraldati koolitused Tallinna Majanduskooli ja Tallinna Prantsuse Lütseumi õpetajatele, arvestades nende õpisoove ja erialainfo hankimise vajadusi. Projekti “Bussiga maale” raames tutvustati e-rahvusraamatukogu teenuseid Lääne-, Hiiu- ja Saaremaal.

Erilist tähelepanu pöörati 2014. a. **teeninduse kvaliteedi** tõstmisele. Novembris-detsembris toimusid teenindajate infotunnid ja töötoad, kus vahetati kogemusi, arutati teenindaja rolli ja

väärtuste üle, lahendati teenindussituatsioone ja probleemseid juhtumeid ning leiti infootsingu ülesannetele parimaid lahendusi.

Päringutele vastamise audit septembris käsitles tööprotsessi ning tehti ettepanekuid selle korrigeerimiseks. Alates 1. detsembrist võeti RRI kasutusele ühine päringute statistika tabel, kuhu kantakse mahukamad kirjaliku vastuse saanud päringud.

Teeninduse valdkonna märksõnadeks on mugav, lihtne ja personaalne raamatukogu. Olulisel kohal on teenuste aktiivne tutvustus. Teenuste arendamise all peetakse tihti silmas uue loomist, kuid ka olemasoleva teenuse disain omab väga olulist rolli, kui parandatakse kvaliteeti ja tõhusust.

RRI kodulehele kujundati „Küsi meilt!“ leht, mis koondab parema ülevaate andmiseks traditsioonilised infoteenused. 2014. a. lisandusid personaalne infonõustamine, e-lugeri laenus ja vestlus reaalajas. Veebivestluse tarkvara PureChat võeti kasutusele märtsis, eesmärgiks võimaldada suhelda teenindajatega veebi kaudu reaalajas. Teenus võeti küllaltki hästi vastu, selle vahendusel esitati 113 küsimust. Koostöös agentuuriga Identity kujundati tasuta ja tasuliste infoteenuste bränd SKOOP. Teenuse laiem turundamine on kavandatud 2015. a. algusesse.

RRI kodulehel avaldati **tagasiside** vorm, mille kaudu koguti külastajatelt ja edastati vastamiseks 28 päringut, näiteks teavikute laenutamise, kodulehe, DIGARI, otsinguportaali, raamatukogudisko, näituste, lifti jm. kohta.

Detsembris 2013 toimus küsitlus *Milline peaks olema e-rahvusraamatukogu*. Soovitusindeksi veebikeskkonnas uuriti ka raamatukogu külastanute ja end otsinguportaalis autentitud kasutajate hinnanguid RRI teenindusele. Soovitusindeks RRile üldiselt oli 57,5%, viimasele külastusele 70,55%, otsinguportaali uuele avalehele 30,56%. Uuriti ka kartograafia- ja geograafiasaali (novembris) ja Eesti rahvusbibliograafia andmebaasi kasutajaid (detsembris) ning küsitleti parlamendi lugemissaali kasutajaid (oktoobrist detsembrini).

4.1. PARLAMENDIRAAMATUKOGU

RRI kui parlamendiraamatukogu volituste taastamise 25. aastapäeva puhul korraldati VIII infopoliitika foorum „Kodaniku roll seadusloomes. Kas minu sõna maksab?“, millest võttis osa esinduslik ring esinejaid, sh. Riigikogu esimees Eiki Nestor, Riigikogu põhiseaduskomisjoni esimees Rait Maruste, poliitik ja ettevõtja Andrei Korobeinik, kolmanda sektori esindajad jt. valdkondade spetsialistid. Ülevaade parlamendiraamatukogu 25 aasta tegevusest anti stendinäitusega ning ilmus kaks artiklit ajakirjades *Raamatukogu* ning *Riigikogu Toimetised*.

RRI kui parlamendiraamatukogu tutvustamiseks laiemale üldsusele loodi parlamendiraamatukogu Facebooki leht.

Et saada tagasisidet RRI teenuste ja väljaannete osas, **küsitleti Riigikogu Kantselei ametnikke**. Ühtlasi tutvustasime küsitlusega RRI väljaandeid ja võimaldasime vastanutel tellida neid meiliaadressile. Tagasiside oli valdavalt positiivne, RRI teenustega ollakse rahul. Kirjanduse valiku osas soovitakse, et lugemissaalis oleks rohkem juriidilist ja parlamentarismi puudutavat kirjandust. Vajatakse ka personaalseid ja lühemaid koolitusi. RRI väljaannetest

kasutatakse kõige rohkem *Ühiskonnauuringuid, Riigikogu liikmete kirjutisi ja Nädalat meedias*.

Väljaanded

RRi kauaaegne koostöö Riigikogu Kantsleiga väljaannete koostamisel ja toimetamisel jätkus edukalt. Enim oli parlamendiinfo keskuse väljaannete töörühm seotud Riigikogu Kantsleikogumikuga „Parlamendi parem käsi: arhiivinoppeid ja mälestuskilde Riigikogu Kantsleiajaloo kohta”. Mahuka väljaande (328 lk) koostamine algas 2013. a lõpus ja RRI kirjastatud raamatut esitleti 5. detsembril 2014. Väljaanne pälvis Riigikogu Kantsleitiitli aasta tegu 2014.

RRi kirjastatud *Riigikogu Toimetistes* (nr. 29 ja 30) ilmus 4 kaastööd RRI töötajatelt. Toimetuskolleegiumi liige Rita Hillermaa ja RRI kirjastamise peaspetsialist Marika Kuldklipp osalesid väljaande uue identiteedi kujundamises ning Riigikogu Kantsleimoodustatud uue sisu- ja kujundusmaketi hanke hindamiskomisjonis.

Parlamendiinfo keskuses koostati 7 Riigikogu voldikut, millest Riigikogu Kantsleikirjastas 4.

Jätkus koostöö Vabariigi Valimiskomisjoniga väljaannete „Euroopa Parlamendi valimiste käsiraamat 2014“ (160 lk.) ja „Riigikogu valimiste käsiraamat 2015“ (176 lk.) toimetamisel, mille RR ka kirjastas ning tegi DIGARist kättesaadavaks.

Riigikogu paremaks teenindamiseks koostatakse parlamendiinfo keskuses 11 võrguväljaannet (sh. 4 uudiskirjanduse nimestikku). *Riigikogu liikmete kirjutised* jätkas ilmumist endisel kujul. Seoses sise- ja välispoliitiliste sündmustega ning aasta teisel poolel käivitunud Riigikogu valimiskampaaniaga püsis kirjutiste arv aasta lõikes suur.

Aastaid Riigikogu Kantsleile valikteadistusena koostatud ülevaade ministriumide tellitud uuringutest kasvas augustis uueks referaatväljaandeks *Ühiskonnauuringud*, mis tutvustab Eesti avaliku sektori asutuste ja mõttekodade koostatud peamisi uuringuid. Väljaanne ilmub kord kuus ning pälvis tunnustava vastuvõtu. Septembrist lisandus Riigikogu Kantsleisoovil infokiri *Uued majandusraamatud Eesti Rahvusraamatukogus*, mis sisaldab võõrkeelsete majandusraamatute eestikeelseid tutvustusi.

Referaatväljaanded *Summaria Iuridica*, *Summaria Socialia* ja *Summaria Europensia* on nüüd kättesaadavad ka DIGARis. RRI kodulehele lisati võimalus tellida teavitust uuest väljaandest oma e-postile. Seoses Eesti Euroopa Liiduga ühinemise 10. aastapäevaga ilmus *Summaria Europensia* erinumber – mahukas bibliograafia teemal *Euroopa Liit Eestis ja Eesti Euroopa Liidus*.

2015. a. märtsis toimuvad Riigikogu XIII koosseisu valimised on aluseks uut koosseisu tutvustavate väljaannete koostamisele (*Riigikogu voldik, 101 elulugu*). Samas tuleb kokku võtta eelmise koosseisu tegevus (*Riigikogu aastaraamat 2013/2015, Riigikogu XII koosseisu statistikat ja ülevaateid*). Enne valimisi täiendatakse XII Riigikogu andmetega ka e-väljaannet *Naised Eesti parlamendis*.

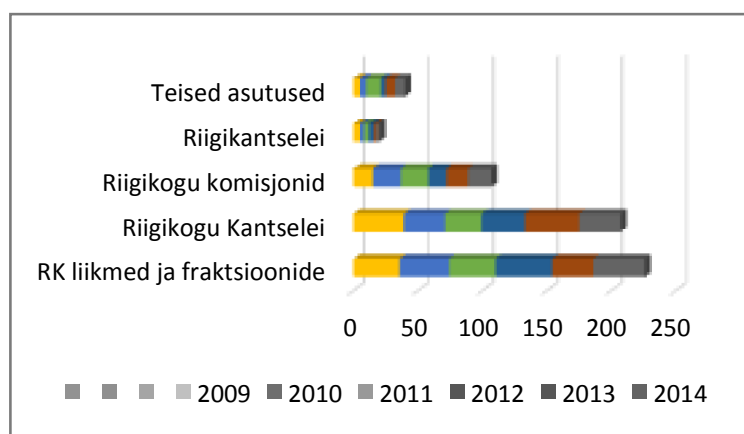
Teenused parlamendile

Parlamendi lugemissaali avariilutil oli 2014. a. lõpu seisuga 7825 raamatut ja jätkuväljaannet. 2014. a. deponeeriti 315 raamatut ning jaotati uusi e-raamatuid tutvustavaid flaiereid.

Kogu täiendamiseks ja uute välisraamatute hankimiseks on peamiselt õiguslaste raamatute osas teinud ettepanekuid Riigikogu Kantselei õigus- ja analüüsiosakond, põhiseadus- ja väliskomisjon. Parlamendi lugemissaali võõrkeelsete ajalehtede ja ajakirjade arv jäi samaks.

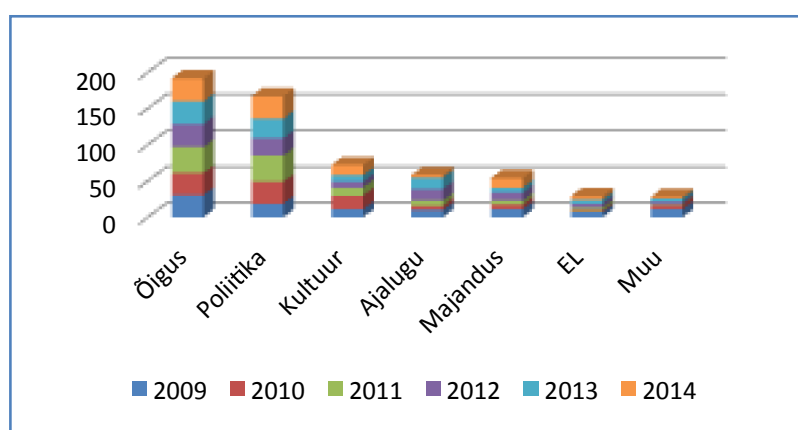
RVLi kaudu on raamatuid ja artikleid tellitud 53 korral, mis on poole rohkem kui eelmisel aastal (2013. a. 22). Peamiselt on need kaitse- ja julgeolekupoliitika alased uued raamatud ja viimasel aastal ilmunud teadusajakirjade artiklid. 101 parlamendiliikmest külastab või kasutab raamatukogu teenuseid 75 rahvasaadikut, Riigikogu Kantselei ametnikest ligi kolmveerand. Külastuste arv on istungite perioodil 20-30, istungivabal ajal 15-20 inimest päevas.

Parlamendi lugemissaali loodud autoriseeritud töökoht võimaldab ligipääsu RRI sisevõrgus olevatele ressurssidele. Seoses Riigikogu 95. aastapäevaga koostati iga kuu ajalooline tagasivaade fotodega Riigikogu veebilehele, mis kajastab Riigikogu tegevust alates 1919. a.

Joonis 3. Päringute jagunemine esitajate kaupa

Päringuid esitasid ka teised asutused, nt. Julgestuspolitsei, Eesti Pank, Riigikontroll, EELK, rahvusvahelised organisatsioonid IFLA ja ECPRD. Riigikantseleilt oli pöördumisi suhteliselt vähe.

Joonis 4. Päringud teemade kaupa

Õigus- ja poliitikaalaste päringute hulk on suurem kui teistes valdkondades. Enim soovitakse võrdlust teiste riikide seadusandlusega, teaduslikke artikleid või võrdlevaid uuringuid. Poliitikaalastes päringutes on pakkunud huvi päevakajalised teemad. Kasvas majandusalaste päringute maht (rahandusega seonduv, aktsiisid, tööhõive jm).

Riigikaitsekomisjonile tehti koopiaid maakonnalehede riigikaitseteemalistest artiklitest ning otsiti Eston Kohvrit puudutavaid artikleid Venemaa ajakirjandusest. Püsipäringuna valmivad Riigikogu Kantselei juhtkonnale koopiaid saabunud õigusajakirjade sisukordadest ning edastame huvipakkuvaid artikleid. Ilmumispäeval täiendame Riigikogu kodulehel iga Riigikogu liikme ajakirjandusrubriiki, lisades saadikute artiklite kirjed koos linkidega täistekstidele (5-6 kirjet päevas). Läbi vaadatakse 38 linna- ja maakonnalehte, 15 üleriigilist ajalehte ning eesti- ja venekeelsed uudisteportaalid.

Parlamendiinfo keskuse näitused

46 uudiskirjanduse näitusel tutvustati 2270 väljaannet majanduse, poliitika, õiguse, ajaloo, sotsioloogia ja psühholoogia valdkonnast. Tutvuda sai ka ilukirjanduse paremikuga. Huvi uudiskirjanduse vastu on suur.

Veebruaris eksponeerisime parlamendi lugemissaalis näitust „Inimõigused minevikus ja tänapäeval“. RRI hoones avasime juunis näituse „Eesti Euroopa Liidus ja NATO – 10 aastat täis sündmusi“, 8. septembrist 3. oktoobrini oli avatud näitus „Eesti Advokatuur 95“ ning novembris sai tutvuda „Parlamendiraamatukogu 25“ stendinäitusega.

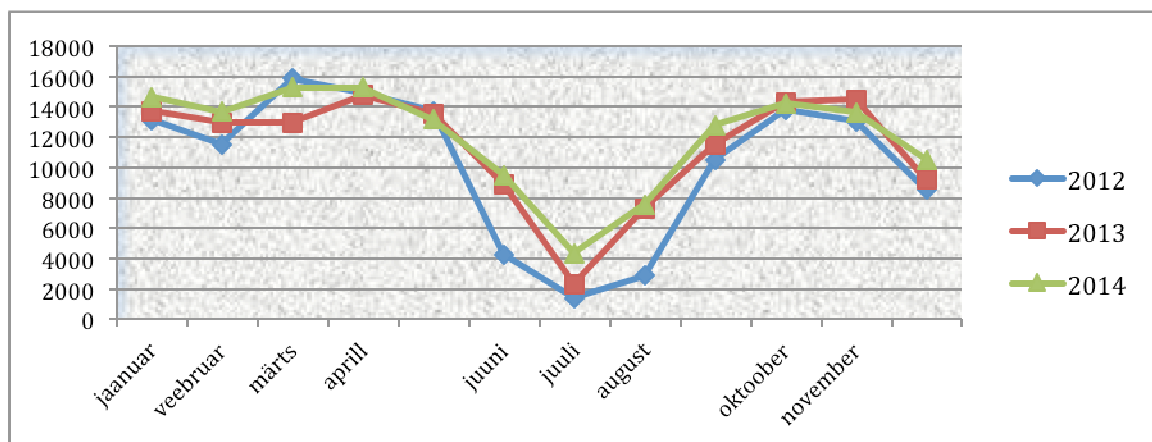
Ekskursioonid, kohtumised

RRI lahtiste uste päevade raames veebruaris korraldati huvilistele ekskursioone, kus Riigikogu giidid tutvustasid Toompea lossi ning RRI töötajad raamatukogu tegevust.

23. aprillil külastasid Baltimaade rahvusraamatukogude direktorid Riigikogu, kohtusid Riigikogu esimehega ning tutvusid parlamendi lugemissaaliga. Mais ja juunis tutvusid Toompea lossi ja lugemissaaliga Raplamaa raamatukoguhoidjad, RRI kutsekoolituse lõpetanud, Haapsalu raamatukoguhoidjad (ligi 30 inimest) ja TLÜ Akadeemilise raamatukogu töötajad (u. 50 inimest).

4.2. AVATUD RAAMATUKOGUKESKKOND

RR oli 2014. aastal avatud 279 päeva ja raamatukogu külastati 144 587 korda.

Joonis 5. Lugemisala külastused

Lahtiste uste päevadel 14.–16. veebruaril oli külastuste arv märgatavalt suurem kui tavaliselt, küündides 700 külastuseni päevas. Oluliselt suurem oli külastuste arv ka geograafia ja geoinfosüsteemide (GIS) teabepäeval, kui 6. korruse näitusesaalis avati näitus RRI kogude suurtest seinakaartidest ja arvutiklassis toimusid töötoad.

Aprillis toimus RRI Tallinna raamatumess, mis algas kirjandusfoorumiga “Kas laps loeb?”, detsembris korraldati traditsiooniline jõulukuu raamatunädal, mille raames leidis Eesti Kirjanike Liidu korraldamisel 10. korda aset kirjandusfoorum “Paabeli raamatukogu”. Raamatukogu sise- ja väliskeskonna avatuse rõhutamiseks katsetati turupäeva ja disko korraldamist ning novembris esitles Tiina Talumees Moestuudio RRI fuajees uut *couture* kollektsiooni „Urban Melody“.

Üritused ja näitused lugejaalas kasvavad oluliselt külastuste arvu. Selleks, et raamatukogu nii füüsiliselt kui ka virtuaalselt enam külastataks, tuleb jätkuvalt edastada raamatukogu tutvustamisel lihtsaid sõnumeid: Rahvusraamatukokku võivad kõik tulla, registreerumine on tasuta, meil on kojulaenus, on võimalik saada nii tasuta kui ka tasulisi kasutajakoolitusi ning meie infospetsialistid aitavad lugemissaalides infootsingul.

Ühtne teenindus teatmesaalis

Pikalt ette valmistatud 5. korruse teatmesaali konsultandi ja tellimispunkti teeninduse ühendamine ühte teenindusletti sai teoks aprillis. Teenindus teatmesaalis on otstarbekamalt korraldatud nii lugejate kui ka töötajate vaatepunktist.

Positiivseks muutuseks oli seegi, et alates 2. juunist täidetakse hoidlateavikute tellimused senise poole tunni asemel 15 minutiga. See oli oluline samm teeninduse kasutajasõbralikumaks muutmisel. Raamatulift töötab teenindusaja lõpuni.

Jätkuvalt on lugemissaalides rohkelt lugejate nõustamist, kirjanduse tellimist hoidlast, leidumus- ja teemapäringutele vastamist ning pidevalt on lugejaid juhendatud lugejaarvutite ja andmebaaside kasutamisel.

Ressursside optimeerimise eesmärgil korraldati ümber infoteaduste saali teenindus (kojulaenus toimub teatmesaali vahendusel) ning ELi lugemissaali lugejaid teenindatakse ühiskonnateaduste saalis.

Alates aprillist on lugejatel võimalik tagastada laenatud teavikuid info- ja registratuuriruumi, mis on osutunud väga populaarseks. Samast saab kohe ka teavet võimalike võlgnevuste kohta. Kuus tagastab keskmiselt 195 lugejat 332 raamatut, päevas 7 lugejat 12 raamatut. Aktiivselt kasutatakse ka Endla tänava sissekäigu juures olevat tagastuskasti.

2014. a. alustati teenindavate osakondade tööprotsesside siseauditit, mis on plaanis lõpule viia 2015. a.

Näitused ja õpitoad

2014. aastal avati RRI 49 galeriinäitust, eelmise aastaga võrreldes 20 näitust rohkem. Arvu mõjutavad kohvikupoolse fuajee kasutuselevõtt aktiivse näituspinnana ning eripakkumine tudengitele. Suvel avati täielikult 6. korruse galerii liftitagune ala, mis võimaldab uue püsinäituse avamist või suuremat eksponeerimispinda korraldatavatele näitustele. Galeriinäitustele lisanduvad lugemissaalide väljapanekud.

10 näitust toimus rahvusvahelises koostöös. Aasta alguses eksponeerisime maailma kõrgtasemel näitust „Shakespeare köites”, mille korraldas üks tuntumaid köitekunstiühinguid maailmas, Ühendkuningriigi raamatuköitjate ühendus *Designer Bookbinders* koostöös Bodleiani raamatukogu ja Paul Getty fondiga. Järgnesid Eesti ja Soome kauneimate raamatute näitused. Koostöös Belgia Suursaatkonnaga avati näitus Euroopa vanimast koomiksiajakirjast, sellega algasid ka frankofoonia päevad Eestis. Koostööd tehti Austria ja Šveitsi saatkonnaga, tutvustati Armeenia graafikat, hutsuulide kultuuri Ukrainas jm. Tutanhamoni aardeid jäljendav näitus Egiptusest tõi RRi rekordilised 8400 külastajat.

Ühtlasi tegime koostööd Eesti kultuuriasutuste ja kogukondadega, nt. Tuglase ja Underi Kirjanduskeskuse, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži ja Eesti Ettevõtluskõrgkooliga Mainor. Tutvustasime Annika Haasi fotonäituse põhjal Eesti mustlaste kogukonda, tegime koostööd nii Eesti Soome-Ugri Rahvaste Ühenduse kui ka Eesti Islami kogukonnaga Turath. Üle 10 korra eksponeeriti eesti kunstnike isikunäitusi, oma loomingut tutvustasid Mare Mikoff, Evi Tihemets, Vive Tolli, Tõnu Arrak, Maire Valdma, Tiia Külv jt.

Seoses Heiki Ernitsa isikunäituse ja Euroopa vanima koomiksiajakirja näitusega korraldasime kaks suuremat õpituba, millest võttis kokku osa üle 50 lapse.

Suveks tegime esmakordselt pakkumise kunstitudengitele korraldada oma näitus RRis tasuta. Kokku eksponeerisime tudengite loomingut 4 korral.

Valitud näitustel tehtud statistika järgi võib öelda, et üht näitust RRis külastab kolme nädala vältel ligikaudu 1000 inimest. 2014. aasta detsembris läksime üle laserlugeritele, mis on paigaldatud peanäitusesaali, harulduste kogu näitusesaali ja 6. korruse näitusesaali ning võimaldavad edaspidi paremat statistilist ülevaadet.

Eksponeerisime sarnaselt varasemale kolme püsinäitust – Eduard Wiiralti püsigalerii, Teenetemärkide galerii ning Kaljo Põllu isikunäitus.

Märtsis ilmus esimest korda näituste kalender, kus leidsid kajastust kevadel-suvel toimuvad suuremad galeriinäitused. Kalender saadeti nii kunstiringkondadele, suurematele koostööpartneritele (sh. saatkonnad) kui ka teistele kultuuriasutustele. Seejärel anti välja sügise-talve kalender ning lugemissaalide väljapanekuid tutvustav reklaamleht.

RRi kogusid tutvustati galeriides 5 korral:

„Taliolümpia – 90 aastat esimestest mängudest” fuajeis, 5. ja 7. korrusel

„Vive Tolli minigraafika” harulduste kogu näitusesaalis

„Vive Tolli lasteraamatuillustratsioon” 6. korruse näitusesaalis

„Parlamendiraamatukogu 25” kohvikupoolses fuajeegaleriis

„Kaart seinal” 6. korruse näitusesaalis.

RRi kogude põhjal kujundati oktoobris 2014 rändnäitus „Metsiku „pibliotek”: ühe ärkamisaegse raamatukogu lugu”, mis alustas teekonda Lääne-Virumaalt ja jätkas teistes Eesti maaraamatukogudes ja kultuuriasutustes. Samuti valmisid kogude ja RRi arhiivi põhjal näitus „Parlamendiraamatukogu 25” ja koostöös Eesti Advokatuuriga rändnäitus "Eesti Advokatuur 95", mida eksponeeriti kohtutes ja teistest justiitsasutustes.

Lugemissaalides tutvustati kogusid üle 10 korra. Humanitaarteaduste saal koostas väljapanekuid nii reisikirjandusest, kohapärimusest kui ka eestlaste päevikutest. Näitusi korraldasid ka õigusteaduste saal, ELi infokeskus ja muusikasaal.

RRile olid olulised seoses 275 aasta täitumisega esimese eestikeelse Piibli ilmumisest eksponeeritud kaks näitust ajaloolistest piiblitest Jaan Paruski ja Enn Jaanisoo kogudest. Tutvustati ka Eesti köitekunsti paremikku.

Konverentsikeskus

Konverentsikeskuse 2014. a. käive oli üle 174 000 euro. Toimus 633 üritust, mis tõid majja üle 53 000 külastaja. Enamasti korraldati koosolekuid (219), konverentse ja seminare (186), koolitusi (116), kultuuriüritusi (91). Valdavalt oli tegemist ühepäevaste (sageli poolepäevaste või lühemate) üritustega (114).

Konverentsikeskusel oli 2014. a. 330 klienti, kõige enam kolmanda sektori, kultuuri ja hariduse ning kirjastamisega seotud asutusi. Püsiklientideks on Eesti Töötukassa, Juristide Liit, Eesti Advokatuur, Haridusministeerium, Kultuuriministeerium, Rahandusministeerium, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Statistikaamet, SA Innove, Lastekaitse Liit, OÜ Looduskiri, Rahvusrhiiv, Eesti Ametiühingute Keskliit, Maksumaksjate Liit, Korterühistute Liit, MSD, AS Koolibri, haridusasutused ja paljud teised.

	Arv	Käive ilma km
Riigisektor, sh:	27	30 110.23
Haridus- ja kultuuriasutused	22	9410.99
Saatkonnad	3	1532.51
Erasektor, sh:	82	23 260.74
Kirjastused	67	33 403.22
Koolitusfirmad	8	5951.63
Ravimifirmad ja meditsiin	3	2147.92
Reisifirmad	1	62.50
Mittetulundusühingud, liidud, sihtasutused, sh:	78	59 048.45
Eraisikud	33	5061.83
Erakonnad	6	4214.62

Tabel 3. Konverentsikeskuse ürituste arv ja käive

Kõige kasutatavamad ruumid olid suur konverentsisaal (157 päeva, kasutusprotsent 43,01), väike konverentsisaal ning nurgasaal (127 päeva, 34,79%). Nõupidamiseruumi kasutati RRI koosolekuteks ja Skype'i nõupidamisteks 170 päeval kokku 256 korral. Ruumi on vähesel määral kasutatud ka väljastpoolt maja. 1. märtsist on konverentsikeskuse haldusalas ka 6. korruse auditoorium ja õppeklass. Augustis lakiti suure konverentsisaali põrand ja plaaditi fuajee konverentsipoolse osa põrand, mis tõttu sel perioodil suures konverentsisaalis üritusi ei toimunud.

2014. a. olulisemad üritused

3.–5.04. Tallinna raamatumess

18.–19.09. Euroopa töömess

8.10. IX oskuskeelepäev “Rääkimine hõbe, koostöö kuld”

18.10. Hõimupäevade konverents

5.11. VIII infopoliitika foorum “Kodaniku roll seadusloomes. Kas minu sõna maksab?”
13.–14.11. EUSBSR PA Culture Conference “Learning from the past - Looking into the future”

19.11. GIS päev

9.–12.12. Jõulukuu raamatunädal

Okt.–nov. MTÜ Ärikatel 5 äriipsühholoogia seminari

Teatrisaalis andis VAT Teater 103 ning Teater Varius 14 etendust, muid ettevõtmisi toimus teatrisaalis 4 korral. **Tornisaalis** andis VAT Teater 10 etendust. **Spordisaali** kasutati aasta jooksul 222 päeval.

Olulised koostööpartnerid on Eesti Tõlkide ja Tõlkijate Liit ning ART Konverentsitehnika, kellele kuuluvad tehnikat kasutame väikeses ja suures konverentsisaalis. Firmalt Avision saame tuge keerulisemate tehniliste, eriti videolahenduste teostamiseks. Toitlustamine toimub koostöös AS Veskaruga. Samuti jätkame koostööd Tallinna Ettevõtlusameti turismiosakonna ja Eesti Konverentsibürooga. Väga suur roll on ka koostööl majasiseselt ja RRI teenindava turvafirmaga.

5. ORGANISATSIOON

2014. a. toimunud struktuurimuudatused

1. veebruaril lahkus töölt kauaaegne tehnoloogiadirektor Mihkel Reial. Loodi uus, arendusjuhi ametikoht. 1. aprillist likvideeriti vakantne kogude direktori ametikoht ning viidi kogudega seotud osakonnad teenindusjuhi otsealluvusse. Avalike suhete osakond nimetati alates 1. aprillist turundusosakonnaks ning osakonna juhtimise võttis üle turundusjuht, osakonnajuhataja ametikoht likvideeriti. 1. augustist nimetati raamatupidamine ümber finantsosakonnaks ning moodustati finantsjuhi ametikoht.

Koostöös konsultatsioonifirmaga Wilson Learning Estonia OÜ toimus septembri jooksul tippjuhtide **juhtimisalane küsitlus**, eesmärgiga tõhustada juhtimist, luua motiveerivat töökeskkonda ning kaasata paremini töötajaid ühiste eesmärkide saavutamisse.

RRi nõukogu tegevus

2014. a. olid RRI nõukogu liikmed Igor Gräzin (esimees), Maria Alajõe (aseesimees), Mart Meri, Priit Pirsko, Reet Roos, Tarvi Sits ja Sirje Virkus.

Nõukogu kogunes neljal korral ning toimus üks e-hääletus:

- 18. märtsil toimunud koosolekul kinnitati 2013. a. tegevusaruanne ning muudeti RRI struktuuri.
- 28. aprillil kinnitati elektrooniliselt RRI 2013. a. majandusaasta aruanne.
- 10. juunil tutvustati nõukogule tornisaali projekti ja RRI uusi teenuseid, arutati Kohtu 3 võõrandamisega seotud küsimusi ning otsustati alates 1. augustist raamatupidamine ümber nimetada finantsosakonnaks.
- 8. detsembril toimunud nõukogu koosolekul otsustati võõrandada RRile kuuluv Kohtu 3 asuv hoonestusõigus Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsile hinnaga 420 000 eurot.
- 17. detsembril toimunud koosolekul arutati Saksa, Šveitsi ja Austria saali tegevuse ümberkorraldamist. Kinnitati 2015. a. eelarve, 2015. a. auditeerimisplaan ning RRI kogude kujundamise ja säilitamise tegevuskava.

2014. aasta siseauditid olid järgmised:

- Digiteerimise tööprotsesside ja kulude analüüs
- Päringutele vastamise tööprotsesside analüüs
- Kontroll riigihangete teostamise üle
- Kontroll RRile reklaamvee hankimise üle

Enamik siseaudiitori ettepanekuid on arvesse võetud ning rakendatud.

Personalitöö

2014. a. 31. detsembri seisuga töötas RRis 322 töötajat, neist 231 kõrg- ja 86 kesk- või keskeriharidusega töötajat. Töölt lahkus 42, tööle asus 20 töötajat. Toimus 7 avalikku konkurssi, kandideeris kokku ligi 190 inimest.

Keskmine töötasu RRis oli 2014. aastal 790 eurot.

Aasta lõpus tunnustati parimaid töötajaid. Aastate inimese tiitli sai laenuosakonna infospetsialist **Tiina Ritson**, kes on väga hea eesti kirjanduse ja teatri tundja, hinnatud infospetsialist ning koostanud eesti kultuuris olulisi bibliograafiaid. Aasta inimeseks valiti peabibliograaf **Jane Makke**, kelle kaasabil ühendati Tartu ja Tallinna e-kataloog ESTER. Parimaks nooreks töötajaks sai terminoloog **Kelly Parker**. Aasta teoks kuulutati **DIGARi Eesti ajalehtede portaal**. Üleriigilise liikumisaasta tähistamiseks ja hea meeskonnatöö esiletoomiseks tunnustati aasta teo tiitliga ka **RRi võimlemisrühma jõudmist nelja aastaga kümne parima hulka** ning osalemist tantsupeol.

Esmakordselt välja antud Ivi Eenmaa Sihtkapitali preemia said **Maire Liivamets** ja **Tiina Kallas**. Hea teeninduse kuu raames selgitati parim teenindaja, kelleks osutus muusikasaali infospetsialist **Nansi Leppik**.

Väljasõidud ja koolitused

RRi aasta teoga 2013 „Avatus“ seotud töötajatele korraldati sõit Riiga tutvuma Läti Rahvusraamatukoguga, mis oli väga motiveeriv ja võeti soojalt vastu. Väga populaarsed on Inna Saareti korraldatavad kultuuriloolised väljasõidud Eesti eri paikadesse. Suurt huvi äratas ka RRI suvine väljasõit Narva.

2014. a. käivitati sisekoolituse uue vormina **roteerumine** „Kollegilt kolleegile – töökogemuse jagamine”, mis lähtus töötajate huvist põhjalikumalt teada saada kolleegide tööst ning soovist uusi oskusi harjutada. Rotatsioon koosneb 27 alamprogrammist, mille koostasid osakondade spetsialistid-juhendajad. Aasta jooksul avaldas roteerumiseks soovi 69 töötajat 158 korral. Juhendamise ja õpetamisega oli seotud ligikaudu 50 töötajat.

Tutvumisprogramm „Tunne oma raamatukogu” sai teoks 8. oktoobrist 5. novembrini, osales 13 möödunud aastal RRI kollektiivi lisandunud inimest, kellega tegeles 20 töötajat. Loengute, praktiliste õppuste ja õppekäikude vormis õpiti tundma RRI organisatsiooni ja ülesandeid, tegevusvaldkondi ning struktuuriüksuste tööprotsesse.

16.-17. oktoobril toimus laeval „Suur Tõll” juhtkonnale ja osakonnajuhatajatele (21 osalejat) **muudatuste juhtimise arendusprogramm-koolitus**. Koolitas arendusfirma Implement Inscape OÜ juhtimiskonsultant ja koolitaja Mati Sööt. Arendusprogrammi eesmärk oli suurendada teadlikkust ja oskusi tulemuslike muudatuste kavandamisel ja elluviimisel.

Koostöös firma Edify OÜ konsultandi Tiit Valmiga korraldati 11. ja 18. märtsil **projektijuhtimise kahepäevane koolitus**. Osales 19 töötajat, kes on RRis seotud projektipõhise tööga.

Suurt rõhku pandi **teeninduskoolituste korraldamisele**. Kevadel toimus teenindajate infopäev, juunis koolitus "Puudega inimeste hea teenindus", mida juhtisid Tallinna Puuetega Inimeste Koja tegevjuht Tauno Asuja ja ning Liikumispuuetega Laste Tugiühingu juhatuse

esineine Külli Urb. Uue vormina sai teoks teeninduse töötubade rühmakoolituste sari (85 osalejat).

Aasta kestel jätkusid RRI spetsialistide juhtimisel teenuste ja toodete **sisekoolitused**: personaalne infonõustamine, DIGARi Eesti ajalehtede portaali tutvustus ja koolitus, suhtlustarkvara PureChat koolitus, Otsinguportaali koolitus, e-kataloog ESTER uued võimalused jm.

5.1. EELARVE

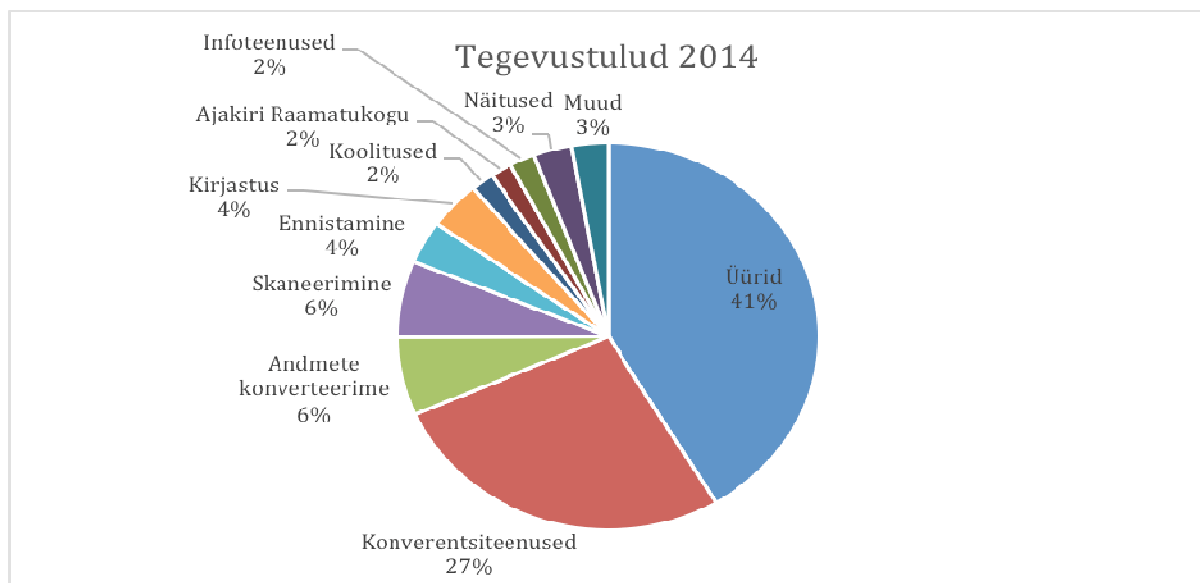
Rahvusraamatukogu 2014. aasta eelarve oli 6 133 755 eurot.

Tulud	2014 eelarve	2014 tegelik	erinevus	2014 tegelik % kogusummast
Eraldised riigieelarvest	5 352 603	5 352 603	0	83%
Muu sihtfinantseerimine	165 332	405 172	239 840	6%
Tegevustulu	615 820	655 962	40 142	10%
Tulud kokku	6 133 755	6 413 737	279 982	

Tabel 4. Tulude võrdlus eelarvega

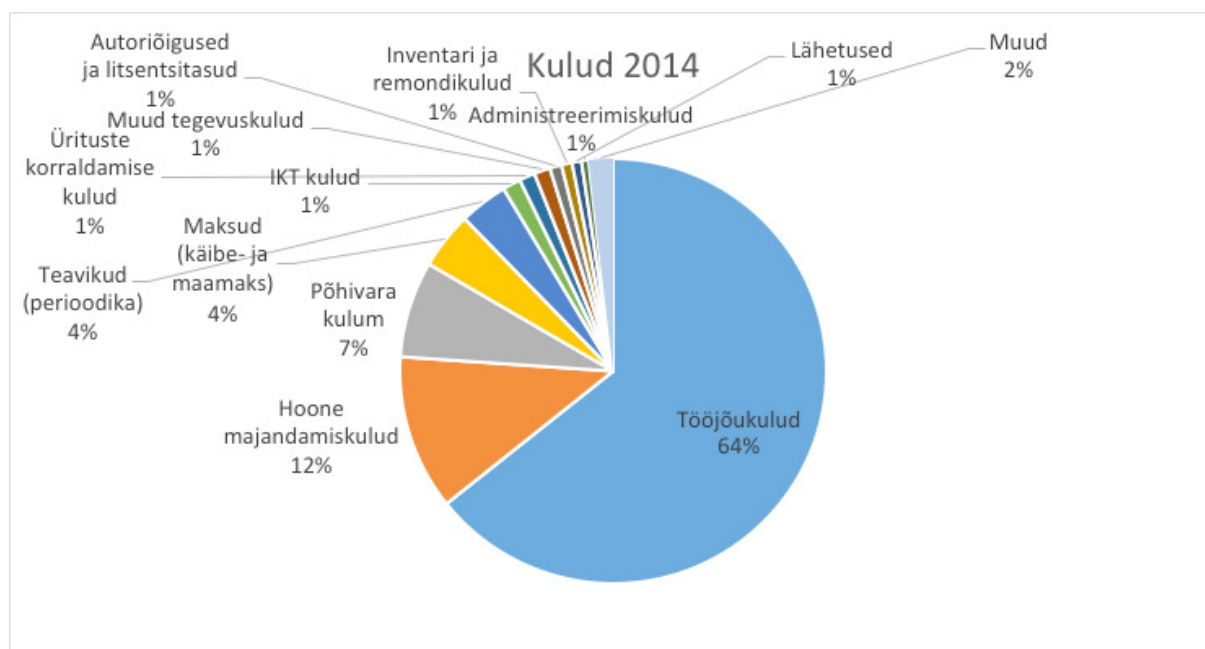
RRI 2014. a. tulud ületasid eelarves kavandatu 279 982 euro võrra. Erinevus on eelkõige tingitud sihtfinantseeringute suurenemisest 239 840 euro võrra, millest 131 020 moodustas Kultuuriministeeriumilt saadud täiendav finantseering IKT riist- ja tarkvara soetamiseks. Riigieelarvest eraldati toetus hoone elektrisüsteemi renoveerimiseks.

Tegevustulude osas on eelarve ületatud peamiselt konverentsi- ja näituseteenuste müübiga.

Joonis 5. Tegevustulud 2014

2014. ja 2013. a. kulude võrdluses on kõige olulisem tööjõukulude kasv. Palgakasvu võimaldas riigieelarvelise eraldise suurenemine.

Joonis 6. Kulud 2014

Riigieelarveline eraldis koosneb tegevuskulude rahastamisest ning põhivara soetamise tarbeks antud finantseeringust. Kogu riigieelarveline eraldis kajastatakse tuludes, kuid selle eest põhivara soetamine tulemiaruanDES ei kajastu. Üheks negatiivse tulemi põhjuseks on erinevus põhivara kulumi ja põhivara soetamise vahel: investeeringud põhivarasse on väiksemad kui arvestatud kulum. Selline olukord ei ole jätkusuutlik ja näitab, et RRI varade väärtus väheneb.

Tulem	2013 tegelik	2014 tegelik	erinevus
Eraldised riigieelarvest	5 074 231	5 352 603	278 372
Muu sihtfinantseerimine	358 216	405 172	46 956
Tegevustulud	637 040	655 962	18 922
Muud tegevustulud/kulud	6 180		-6 180
Tulud kokku	6 075 667	6 413 737	338 070
Kulud kokku	6 346 894	6 486 280	139 386
Finantstulud ja -kulud	-530	6 560	
Aruandeaasta tulem	-271 757	-65 983	205 774

Tabel 5. 2014. ja 2013. a. tulemi võrdlus

Sihtfinantseeringute suurenemine võimaldas suurendada investeeringuid põhivarasse.

Olulisemad investeeringud	2013 tegelik	2014 tegelik	erinevus	2014 tegelik % kogusummast
Hoonesse - elektrisüsteem	37 968	64 041	26 073	17%
Teavikud	137 569	147 502	9 933	38%
IKT riistvara	26 752	105 745	78 993	27%
IKT tarkvara	44 240	43 293	-947	11%
Investeeringud kokku:	252 174	386 766	134 592	

Tabel 6. 2014. ja 2013. a. investeeringute võrdlus

Hoidlate ja tööruumide haldamine

Vastavalt investeerimiskavale hangiti ja vahetati juunis pikaajalise hoiuga hoidlates 5 välisust, mis vastavad tuleohutuse nõuetele. Hoidlates jätkati signaalide edastamise süsteemi parendamist.

Vastavalt investeerimiskavale hangiti novembris arhiivkogu postkaartide säilitamiseks ja põhikogu mikrofilmide hoiustamiseks 5 metallkappi. Elektri kokkuhoiu eesmärgil piirati hoidlate kliimasüsteemi töötamise ajavahemikku.

LISAD

Lisa 1. Näitarvud

Tabel 1.

1.	KOGUD	Kogude seis 01.01.2014	Lisandumine	Kustutamine	Kogude seis 01.01.2015
1.1	Kasutuskogud	3 258 642	36 025	28 516	3 266 151
1.1.1	Raamatud	1 987 471	18 480	15 845	1 990 106
1.1.2	Jadaväljaanded	317 938	6 315	6 401	317 852
	sh ajakirjad	134 497	2 626	707	136 416
	sh ajalehed	19 756	291	40	20 007
	sh jätkväljaanded	163 685	3 398	5 654	161 429
1.1.3	Tehnikakirjanduse erilaadid	5 023	0	0	5 023
1.1.4	Kaardiväljaanded	26 818	815	0	27 633
1.1.5	Noodiväljaanded	122 526	963	41	123 448
1.1.6	Graafikateavikud*	188 769	1 017	0	189 786
	sh trükigraafikateavikud	161 119	728	0	161 847
	sh originaalgraafika teosed	27 650	289	0	27 939
1.1.7	Käsikirjad ja arhivaalid	8 403	20	0	8 423
	sh käsikirjad	154	11	0	165
	sh arhivaalid	8 249	9	0	8 258
1.1.8	Muud teavikud	514 509	6 605	6 150	514 964
	Paberil kokku	3 171 457	34 215	28 437	3 177 235
1.1.9	Auvised	56 854	1 747	77	58 524
	sh audiaalteavikud	52 121	1 382	76	53 427

	sh kombineeritud auvised	4 733	365	1	5 097
1.1.10	E-teavikud (füüsilisel kandjal)	2 505	63	2	2 566
	sh CD-ROMid	2 349	63	2	2 410
	sh disketid	156	0	0	156
1.1.11	Mikrovormid	27 826	0	0	27 826
	sh mikrokaardid	22 168	0	0	22 168
	sh mikrofilmid	5 658	0	0	5 658
	Muud laadid kokku	87 185	1 810	79	88 916
1.2	Reserv- ja vahetuskogud	153 968	743	6 822	147 889
1.2.1	Reservkogu	145 740	59	3 648	142 151
1.2.2	Vahetuskogu	8 228	684	3 174	5 738
1.3	Tagatiskoopiate kogu	4 700	379	0	5 079
1.4	Kunstikogu	148	6	0	154
1.4.1	Maalid	111	4	0	115
1.4.2	Skulptuurid	13	0	0	13
1.4.3	Tarbekunstiteosed	24	2	0	26
	Füüsilisel kandjal teavikud	3 417 458	37 153	35 338	3 419 273
1.5 E-teavikud võrgu vahendusel (v.a füüsilisel kandjal)					
		Kogude seis 01.01.2014	Lisandumine	Kustutamine	Kogude seis 01.01.2015
1.5.1	E-raamatud	77 251	2 127	2 068	77 310
1.5.1.1	Eesti e-raamatud	8 037	2 127	0	10 164
1.5.1.2	Välismaised e-raamatud	69 214	0	2 068	67 146
1.5.2	Jadaväljaanded	70 241	3 338	0	73 579
1.5.2.1	Jätkväljaanded (Eesti)	1 098	275	0	1 373
1.5.2.2	Ajakirjad	68 305	2 904	0	71 209

	sh Eesti	393	100	0	493
	sh välismaised	67 912	2 804	0	70 716
1.5.2.3	Info- ja ajalehed (Eesti)	838	159	0	997
1.5.3	Noodiväljaanded (Eesti)	373	79	0	452
1.5.4	Kaardiväljaanded (Eesti)	509	136	0	645
1.5.5	Postkaardid (Eesti)	7 701	44	0	7 745
1.5.6	Fotod (Eesti)	0	27	0	27
1.5.7	Andmebaasid	50	0	3	47
1.5.7.1	Eesti	16	0	0	16
	sh RRI loodud	12	0	0	12
1.5.7.2	Välismaised	34	0	3	31
1.5.8	Veebisaidid (Eesti)	1 083	245	0	1 328
1.5.9	Muud väljaanded (Eesti)	1 111	2 531	0	3 642
	E-teavikud kokku	158 319	8 527	2 071	164 775
1.6	sh Eesti (v.a füüsilisel kandjal)	21 159	5 723	0	26 882

* kunstikogu originaalgraafika teosed kajastatakse kasutuskogu graafikateavikutes

Tabel 2.

2.	ANDMEBAASID		2012	2013	2014
2.1	RRI andmebaasid	nimetused	12	12	12
2.1.1	Eesti rahvusbibliograafia (ERB)	kirjed	287 953	299 016	310 015
2.1.2	Bibliographia Iuridica Estonica (BIE)	kirjed	39 327	45 621	47 543
2.1.3	Vabariigi Presidendi bibliograafia (VPB)	kirjed	19 924	21 146	22 250
2.1.4	Parlamentarism	kirjed	541	555	1 260

2.1.5	Reprod	kirjed	6 262	49 014	49 993
2.1.6	Eesti mikrofilmide register EMIFIR	rullid	4 897	4 942	4 997
2.1.7	Digitaalarhiiv DIGAR	nimetused	16 376	19 620	25094
		terabaidid	12,87	18,01	30,00
2.1.8	Digari Eesti ajalehed	nimetused	-	-	82
		leheküljed			214 360
		terabaidid			1
2.1.9	Eesti veebiarhiiv	veebisaidid	464	1 083	1 328
		terabaidid	0,4	1,64	2,7
		URL (mln)		31	38
2.1.10	Raamatukogusõnastik	kirjed	6 219	6 254	6 425
2.1.11	Raamatukogustatistika andmebaas	kirjed	1 030	1 005	998
2.1.12	ELi küsimused ja vastused	kirjed	366	363	384
2.2	Otsinguportaal	andme- kogud	249	239	226
2.3.	Litsentsiandmebaasid	nimetused	41	38	35

Tabel 3.

3.	KOOSTÖÖS TEISTE RAAMATUKOGUDEGA LOODUD				
3.1	E-kataloog ESTER		2012	2013	2014
3.1.1	RRi teavikud e- kataloogis	nimetused	1 005 249	1 074 934	1 166 314
		eksemplarid	2 183 608	2 282 417	2 356 082
3.1.2	RRi kogudest kajastatud e- kataloogis	protsent	67,1	70	72,1
3.2	Eesti artiklite andmebaas ISE				
	ISEs kokku	kirjed	***1 575	***1 666 154	***1 715 874

			627		
	RRi kirjed ISEs		1 211 495	1 284 336	1 313 562
	RRi kirjete osakaal ISEs	protsent	76,9	77	76,6
3.3	Eesti märksõnastik EMS	kirjed	*54 695	*56 525	*57 829
3.4	Digiteeritud ajalehed DEA	kirjed	**377	**440	**444
		leheküljed	**1 245 914	**1 303 380	**1 315 190
		terabaidid			4,6

* koostöös TÜ Raamatukoguga

** sisaldab ka KMARis ja TLÜARis tehtut

*** koostöös ELNET Konsortsiumi raamatukogudega

Tabel 4.

4.	RAAMATUKOGU KASUTAMINE	2012	2013	2014	
4.1	Lugejate andmebaasis lugejad	42 203	45 544	47 378	
	sh aasta jooksul registreeritud uued lugejad	7 380	8 784	7 585	
4.2	Külastused kokku	420 516	457426	514 241	
4.2.1	sh raamatukogu külastused	123 460	136 076	144 587	
4.2.2	sh kodulehe külastused	297 056	321 350	369 654	
4.3	Laenutused ja pikendused	77 555	81 816	80 277	
	sh kojulaenutused	43 561	46 073	44 661	
	sh laenutähtaja pikendused			21 024	
4.4	RRi andmebaaside kasutamine	otsingud	789 027	963 018	982 314
	sh digitaalarhiiv Digar		430 659	520 240	575 320

	sh Digari Eesti ajalehed 01.10.-31.12.2014		-	-	77 609
	sh ERB				206 928
	sh EMIFIR				1 684
	sh Eesti Veebiarhiiv				12 747
	sh Raamatukogusõnastik		16 752	45 923	84 190
	sh Bibliograafiline õiguslane andmebaas (BIE)			14 453	15 338
	sh Vabariigi Presidendi bibliograafia (VPB)			1752	1 768
	sh Reprod			1621	1 042
	sh Parlamentarism			240	2 521
	sh ELi küsimused ja vastused			6184	3 167
4.5	RRi otsinguportaali kasutamine	otsingud	166 916	203 184	225 772
4.6	Litsentsiandmebaaside otsekasutus	otsingud	112 364	64 125	64 333
4.7	Päringud		29 416	28 564	29 894
	sh vastatud elektrooniliselt esitatud päringuile		2 787	2 942	3 659
4.8	RVLi teel saabunud tellimused	teavikud	753	771	741
	RVLi täidetud tellimused		696	729	712
	RVLi tellitud teistelt raamatukogudelt		831	853	832
	RVLi saadud teistelt raamatukogudelt		776	791	789
	Raamatukogudelt RRile esitatud RVLi tellimuste täitmine	protsent	93,3	94,5	96

	Lugejatelt RRile esitatud RVLi tellimuste täitmine	protsent	92,4	92,7	94,8
4.9	Koopiatellimused	leheküljed	278 354	229 098	204 651
	sh valguskoopiad		268 914	225 962	152 114
	sh digitaalkoopiad		9 440	3 136	2 843
	sh iseteenindusega				49 694
4.10	Teeninduspunktid		1	1	1
4.11	Lugemissaalid		16	16	16
4.12	Lugejakohad		595	595	605
	sh lugeja arvutitöökohad		88	84	90

Tabel 5.

5.	SÄILITAMINE JA KÖITMINE		2012	2013	2014
5.1	Konserveeritud		354	446	507
			14 292	15 921	18 546
5.2	Desinfitseeritud		324	407	256
			127	465	97
5.3	Puhastatud		5 724	4 861	5201
5.4	Valmistatud säilitusümbrised		1 917	2 086	1829
5.5	Mikrofilmitud	leheküljed	170 556	48 110	12 575
		filmikaadrid	162 888	47 088	6 809
5.6	Digiteeritud kokku	leheküljed	969 389	1 221 789	1 606 600
		nimetused	12 387	13 309	14 800
		maht terabaitides	13	17,27	23,32

5.6.1	Digiteeritud aastas	leheküljed	144 389	252 400	384 811
		nimetused	839	922	1 491
		maht terabaitides	4,81	4,27	6,05
5.7	Valmistatud uued köited		2 713	2 926	2 975
	sh raamatuköited		635	806	835
	sh ajakirjaköited		322	266	132
	sh kammköited		58	51	52
	sh klamberköited		1 698	1 803	1 956
5.8	Parandatud	lehed	42 253	36 377	28 896
5.9	Kiletatud	teavikud	8 228	8 429	10 644

Tabel 6.

6.	NÄITUSED	2012	2013	2014
6.1	Galeriinäitused	35	29	49
	sh R Ri kogusid tutvustavad näitused	6	3	5
	sh teema-, kunsti-, foto- jm. näitused	29	26	44
6.2	Lugemissaalide näitused		11	13
6.3	Rändnäitused	25	10	17
6.4	E-näitused	10	10	10

Tabel 7.

7.	KONVERENTSITEENUS	2012	2013	2014
7.1	Üritused kokku	651	654	633
	sh konverentsid ja seminarid	202	195	186
	sh messid	6	7	5
	sh koolitused	144	128	116

	sh kultuuriüritused	88	119	91
	sh muud üritused	211	205	235

Tabel 8.

8.	TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS		2012	2013	2014
8.1	Rakendusuuringud		0	2	2
8.2	Uurimisteemad		1	1	3
8.3	Arendusprojektid		12	12	10
	sh RRis		3	2	3
	sh Eestis		3	3	4
	sh rahvusvahelised		6	7	3
8.4	Avaldatud infostandardid		1	3	3
8.5	Koolitused	koolituste arv	27	29	28
		osalejate arv	708	794	797
	sh kutseõppes õppijad	osalejate arv	21	22	25
	sh neist aasta jooksul lõpetanud		19	21	24
8.6	Kasutajakoolitus	ürituste arv	27	58	68
		osalejate arv	388	850	1391
8.7	Ekskursioonid RRis		54	127	55

Tabel 9.

9.	KIRJASTAMINE		2012	2013	2014
9.1	Trükis avaldatud	nimetused	15	11	12
	sh Riigikogu väljaanded		8	5	5

	sh teadusväljaanded		1	0	1
	sh varamu sari		1	1	0
	sh eriprojektid		5	5	6
9.2	Võrguväljaanded	nimetused	20	21	41
	sh programmis <i>Eesti kirjandus</i>				21
9.3	Ajakiri Raamatukogu	numbrid	6	6	6

Tabel 10.

10.	PERSONAL	2012	2013	2014
10.1	Töötajad	343	340	322
	sh raamatukoguhoidjad	262	263	256
	sh muud kvalifitseeritud spetsialistid	39	36	31
	sh muud töötajad	42	41	35
10.2	Koosseisulised ametikohad	324,30	327,8	312,95
	sh raamatukoguhoidjad	253,30	260,8	252,95
	sh muud kvalifitseeritud spetsialistid	37	34	30
	sh muud ametikohad	34	33	30
10.3	Raamatukoguhoidjad ja kvalifitseeritud spetsialistid hariduse järgi			
	kõrgharidusega	244	239	231
	sh raamatukogundusliku kõrgharidusega	122	177	183
	sh raamatukogundusliku rakenduskõrgharidusega	4	4	4
	kesk- ja keskeriharidusega	57	60	52
	sh raamatukogundusliku keskeriharidusega	5	4	4

Lisa 2. RRI väljaanded

TRÜKISED

Riigikogu väljaanded

- *Euroopa Parlamendi valimiste käsiraamat 2014*. Koostaja Vabariigi Valimiskomisjon, keeleteimetaja G. Eero, kujundaja M. Plink, projektijuht M. Kuldkepp
- *Riigikogu Toimetised nr 29*. Koostaja Riigikogu Kantselei, tehniline toimetaja M. Kuldkepp, toimetuskolleegiumi liige R. Hillermaa
- *Riigikogu Toimetised nr 30*. Koostaja Riigikogu Kantselei, tehniline toimetaja M. Kuldkepp, toimetuskolleegiumi liige R. Hillermaa
- *Riigikogu valimiste käsiraamat 2015*. Koostaja Vabariigi Valimiskomisjon, keeleteimetaja G. Eero, kujundaja M. Plink, projektijuht M. Kuldkepp
- *Parlamendi parem käsi: arhiivinoppeid ja mälestuskilde Riigikogu Kantselei ajaloost*. Koostaja Riigikogu Kantselei, toimetajad R. Hillermaa, G. Eero, P. Viljamaa, konsultant M. Kurvet, keeleteimetaja I. Saaret
- *Valimiskampaania aruande esitamise meelespea*. Koostaja Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon, kujundaja M. Plink

Rahvusraamatukogu väljaanded

- *Eesti Rahvusraamatukogu aastaraamat 2013*. Koostajad Õ. Mets, M. Kuldkepp, A. Koppel, toimetaja I. Saaret, tõlkija M. Kannusaar, kujundaja M. Plink
- Lotman, Piret. *Heinrich Stahli elu ja looming*. Tehniline teostaja M. Plink
- *Raamatukogud ja raamatukogundus Eestis 2002-2012*. Koostaja M. Volt, toimetaja I. Saaret, tõlkija M. Kannusaar, kujundaja M. Plink
- *Rahvusraamatukogu kalender 2015: Eesti muusika plakatitel*. Koostajad K. Riisalu, K. Kiik, H. Heinmaa, toimetajad I. Saaret, M. Kuldkepp, kujundaja M. Plink

Eriprojektid

- *Mitmekeelse käsitsi kirjutatud Don Quijote'i eestikeelne peatükk*. Projektijuht M. Kuldkepp
- *Kataloog 25 kauneimat Eesti raamatut*. Koostaja M. Kuldkepp
- Osterwalder, A., Pigneur, Y. *Ärimudeli generatsioon*. Tehniline teostaja M. Plink, projektijuht M. Kuldkepp

Infoväljaanded

- *"Ajalehtede päralt on ajalugu" reklaamleht*. Koostajad J. Makke, M. Orro, K. Kiisa
- *Eesti kirjandusklassika e-raamatuid tutvustav järjehoidja*. Koostaja M. Kuldkepp, kujundaja M. Plink
- *ELi infokeskuse järjehoidja, reklaamleht*. Koostaja M. Orro, K. Linask
- *"Häälekandja lugejatele", RRI digiteeritud ajalehti tutvustav ajaleht*. Koostajad M. Orro, R. Tammai, K. Märtn
- *Lahtiste uste päevade reklaamleht*. Koostaja A. Kubja
- *Lauarääkijad lugemissaalides "E-luger", "Ärimudeli generatsioon"*. Koostajad A. Kubja, M. Kuldkepp, kujundaja T. Laur

- *Majaplaan (eesti, vene)* Koostaja A. Kubja, kujundaja A. Igalaan
- *Otsinguportaal*. Koostajad M. Orro, H. Ojasaar
- *Tere tulemast rahvusraamatukokku* (eesti). Koostaja A. Kubja
- *Tere tulemast rahvusraamatukokku* (inglise). Koostaja A. Kubja
- *Tere tulemast rahvusraamatukokku* (vene). Koostaja A. Kubja

Koostöös ERÜga

- *Ajakiri Raamatukogu*, nr. 1-6. Toimetaja E. Riet, kujundaja M. Plink

ELEKTROONILISED VÄLJAANDED

- Osterwalder, A., Pigneur, Y. *Ärimudeli generatsioon*. E-raamat, PDF-vormingus

Bibliograafiad

- *Uued Eesti raamatud*. Koostaja P. Räpp
- *Nädal meedias*. Koostajad M. Võormann, M. Allandi, J. Vaiksalu
- *Riigikogu liikmete kirjutised*. Koostaja G. Eero
- *Eesti õigusbibliograafia*. Koostaja M. Ruttu
- *Eesti rahvusbibliograafia. Perioodika*. Koostaja KAO

Referaatväljaanded

- *Summaria Iuridica*. Koostaja T. Melts
- *Summaria Socialia*. Koostaja M. Võormann
- *Summaria Europensia*. Koostaja ELi infokeskus
- *Ühiskonnauuringud*. Koostaja K. Filippov

Uudiskirjanduse nimestikud

- *Humanitaarteaduste uudiskirjanduse nimestik*. Koostaja M. Reimal
- *Infoteaduste uudiskirjanduse nimestik*. Koostaja M. Stamm
- *Uued raamatud Euroopa Liidu infokeskuses*. Koostaja ELi infokeskus
- *Uued raamatud: sotsioloogia, majandus, poliitika*. Koostaja PIK
- *Uued raamatud: õigus*. Koostaja M. Ruttu
- *Uued raamatud: rahvusvahelised organisatsioonid*. Koostaja M. Lillemäe
- *Uut geograafia- ja kartograafiakirjandust*. Koostaja KTK
- *Uut kunstikirjandust*. Koostaja E. Garšnek
- *Uut muusikakogudes*. Koostaja N. Leppik
- *Uut teatri- ja filmikirjandust*. Koostaja M. Karu

Eesti kirjandusklassika EPUB väljaanded

- Alver, Betti. *Invaliidid : [romaan]*
- Alver, Betti. *Lugu valgest varesest : poem*
- Liiv, Juhan. *Enesest ja teistest. Juhan Liivi kogutud teoksed. 1. anne*
- Liiv, Juhan. *Ühe kirjaniku päevaraamatust ja teisi lugusi. Juhan Liivi kogutud teoksed. 5., 6. anne*
- Liiv, Juhan. *Elu sügavusest : [laastud]. Juhan Liivi kogutud teoksed. 7. anne*
- Oks, Jaan. *Tume inimeselaps : novellid*

- Parijõgi, Jüri. *Jõulud, jõulud!* : [jõulujutud]
- Ridala, Villem. *Meretäht* : [luuletused]
- Ridala, Villem. *Tuules ja tormis* : kogu laulusid ja ballaada
- Ridala, Villem. *Ungru krahv ehk Näckmansgrund: Hiiu jutt ...* [värssjutustus]
- Ridala, Villem. *Merineitsit* : muinaslooline poeem XX laulus
- Ridala, Villem. *Saarnak* : [poeem]
- Tammsaare, A. H. *Meie rebane* : lugu noortele
- Tammsaare, A. H. *Ma armastasin sakslast* : romaan
- Tammsaare, A. H. *Tõde ja õigus. II jagu* : romaan
- Tammsaare, A. H. *Tõde ja õigus. III jagu* : romaan
- Tammsaare, A. H. *Tõde ja õigus. IV jagu* : romaan
- Tuglas, Friedebert. *Väike Illimar* : ühe lapsepõlve lugu 1. kd
- Tuglas, Friedebert. *Hingede rändamine* : novellid ja miniatüürid
- Under, Marie. *Õnnevarjutus* : kogu ballaade
- Vilde, Eduard. *Mahtra sõda*

Lisa 3. RRI töötajate publikatsioonid

Rahvusvahelised publikatsioonid

- Allandi, Marge. Kolm tuld : Jüriöö, võidupüha, laulupidu. *Ajalooline Ajakiri = The Estonian Historical Journal*, 2014, nr. 2/3, lk. 173-206.
- Laos, Ülle. DIGAR – Das Digitalarchiv der Estnischen Nationalbibliothek im realen Raum. *Goethe Institut: www.goethe.de/ins/lv/rig/kul/mag/dip/ref/de12801109.htm*, 11.06.2014.
- Lotman, Piret. *Перспективы развития Ингерманландии в 1641 году . Археологическое наследие Санкт-Петербурга*, 2014, вып. 4, с. 94-104.
- Mets, Õne et al. Increasing the visibility of library records via consortial search engine. *Digital Libraries (JCDL), IEEE/ACM Joint Conference 8-12 Sept. 2014, London*. IEEE, 2014, pp. 169–172.
- Naan, Leili. Die Deutsche, Schweizer und Österreich-Bibliothek in der Estnischen Nationalbibliothek. *Deutsch in Estland: DiE: Eesti Saksa Keele Õpetajate Seltsi toimetised*, 2014, nr. 31, s. 59-60.
- Parker, Kelly (Pärkere, Kellija). Bibliotēku nozares terminoloģija Igaunijā. [Tõlkinud Inese Kazāka]. *Bibliotēku konsultatīvā centra informatīvais biļetens. Latvijas Nacionālā bibliotēka*, 2014, nr. 11.
- Petina, Larissa. Album Amicorum Ганса Арпенбека: об особенностях альбомного многоязычия. *Лотмановский сборник 4*, 2014, с. 59–77.

Publikatsioonid Eestis

- Andresoo, Janne. Meie kutsealal algab uus ajajärk. *Raamatukogu*, 2014, nr. 4, lk. 4.
- Daniel, Tiiu; Kõuts, Jaanus. Veebiarhiveerimise konsortsiumi aastakoosolek Pariisis. *Raamatukogu*, 2014, nr. 4, lk. 16-17.
- Heinmaa, Heidi. Tallinna muusikaelust 18. sajandil. *Balti kirjasõna ja kultuurielu valgustusajastu peeglis. Eesti Ajalooarhiivi Toimetised*, 2014, 21 (28), lk. 193-222.
- Heinmaa, Heidi. Tallinna 18. sajandi muusikute ja kantorite eluolu ja ametialase tegevuse peegeldused nende varaloendites. *Res Musica*, 6. Tallinn, 104, lk. 50-75.
- Idarand, Kai. ERÜ kõnekoosolekul kuuldi lubadusi ja vaeti olukorda. *Raamatukogu*, 2014, nr. 2, lk. 37.
- Idarand, Kai. Ilmunud on uus raamatukogustatistika standard. *Raamatukogu*, 2014, nr. 5, lk. 22.
- Jõgi, Margit; Talihärm, Ülle. Rahvaraamatukogud lähevad kaasa ajavaimuga: 2013. aasta raamatukogudes. *Raamatukogu*, 2014, nr. 3, lk. 5-9; nr 4, lk. 26-29.
- Jõgi, Margit. Standard raamatukogustatistika kogumisest ja aruandlusest. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 21.
- Koppel, Annika. Baltimaade rahvusraamatukogude direktorid kirjutasiid alla koostööleppetele. *Raamatukogu*, 2014, nr. 3, lk. 21.
- Koppel, Annika. Mäluasutuste talveseminaril küsiti, mida ja miks me säilitame. *Raamatukogu*, 2014, nr. 3, lk. 37-38.
- Kõuts, Jaanus. Eesti veebiarhiiv rahvusliku kultuuripärandi säilitajana. *Riigikogu Toimetised*, 2014, nr. 29, lk. 219-222.

- Kõuts, Jaanus. Kultuuripärandit tuleb säilitada. *Imeline Teadus*, 2014, nr. 7, lk. 7.
- Liivamets, Maire. Ajapöörete mõtestaja Valev Uibopuu. *Mari*, 2014, nr. 2, lk. 102-104.
- Liivamets, Maire. Daam ja esteet Lilli Promet. *Mari*, 2014, nr. 7, lk. 96-99.
- Liivamets, Maire. Keelevalgel minnes. *ERÜ aastaraamat 2012*, 2014, nr. 24, lk. 29-31.
- Liivamets, Maire. Perekonna hääbumise lugu. Järelsõna Arno Raagi romaanile „Kaduval teel”. Tallinn, Eesti Raamat, 2014.
- Liivamets, Maire. Romantiline unistaja Richard Roht. *Mari*, 2014, nr. 10, lk. 104-106.
- Liivamets, Maire. Tuulte vallas Verioja mõis. Järelsõna Richard Rohu romaanile „Verioja mõis”. Tallinn, Eesti Raamat, 2014.
- Linask, Karmen. Parlamendiraamatukogu 25 aastat taasisesisvunud Eestis. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 17-20.
- Linask, Karmen. Pilguheit parlamendiraamatukogu 25 aasta tegevusele. *Riigikogu Toimetised*, 2014, nr. 30, lk. 217-221.
- Lotman, Piret. Lugemiku kiituseks. *Raamatukogu*, 2014, nr. 3, lk. 33-34.
- Lotman, Piret. Bittides raamatud. Märkmeid HIBOLIRE-i suveseminarilt. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 31-32.
- Lotman, Piret. *Heinrich Stahli elu ja looming, Eesti Rahvusraamatukogu toimetised 14, Raamat ja aeg 3*. [Toimetuskolleegium: Janne Andresoo ... jt. ; retsenseerinud Enn Küng; resümee tõlkinud Miikael Lotman, Siivi Frey; kujundanud Inga Heamägi]. Tallinn, Eesti Rahvusraamatukogu, 2014.
- Mets, Õne; Kiisa, Krista. EOD-projekti kogemusi. *Raamatukogu*, 2014, nr. 3, lk. 25-27.
- Mets, Õne. Rahvusraamatukogu on avanud uue ajalehtede portaali. *Raamatukogu*, 2014, nr. 5, lk. 21.
- Parker, Kelly. Valik kinnitatud termineid. *Raamatukogu*, nr. 1, 2, 4, 5.
- *Rein Einasto: personaalnimestik 1959-2014 : 60 aastat geoloogias*. Koostajad Mare Kurvet, Rein Einasto. Tallinn, Tallinna Tehnikakõrgkool, 2014.
- Riisalu, Katre. 2013. aasta parimad raamatukoguhoidjad töötavad Viljandimaal, Tapal, Keilas ja Haapsalus. *Raamatukogu*, 2014, nr. 2, lk. 38-39.
- Riisalu, Katre. Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu tegevus 2012. aastal. *Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 24/2012*, 2014, lk. 104-123.
- Riisalu, Katre. IFLA ja Eesti aastal 2012. *Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastaraamat 24/2012*, 2014, lk. 66-68.
- Riisalu, Katre. Põhja- ja Baltimaade raamatukoguhoidjate kohtumisest 2013. aasta septembris Helsingis : vestlusring. *Raamatukogu*, 2014, nr. 1, lk. 26-27.
- Riisalu, Katre. Rahvusraamatukogu plakatikogust : Eesti muusika plakatitel. *Eesti Rahvusraamatukogu kalender 2015*. Tallinn, 2014.
- Talvi, Krista. Raamatukoguhoidja kutse taotlemine. *Raamatukogu*, 2014, nr. 4, lk. 9-12.
- Talvi, Krista. Raamatukoguhoidjad Alam-Pedja looduskaitsealal. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 29.
- Talvi, Krista. Kutse omistati uue raamatukoguhoidja kutsestandardi alusel. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 37.
- Veimann, Kristel; Kiisa, Krista. Ajalehtede päralt on ajalugu. *Raamatukogu*, 2014, nr. 6, lk. 22-26.
- Viljamaa, Piret. Parlamentaarsed uudised. *Riigikogu Toimetised*, 2014, nr. 29, lk. 203-222.
- Viljamaa, Piret. Parlamentaarsed uudised. *Riigikogu Toimetised*, 2014, nr. 30, lk. 201-216.

Ajaleheartiklid

- Allandi, Marge. Miks seda pidu vaja on? *Maaleht*, 2014, 19. juuni, lk. 21.
- Koppel, Annika. Kes loeb Eestis raamatuid? *Postimees : Raamat*, 2014, apr., lk. 1.
- Kopso, Ilmar. Johannes Käisi pärandi hoidja ja tutvustaja. *Õpetajate Leht*, 2014, nr 39, 14. nov., lk. 9.
- Liivamets, Maire. Arvamus: Väärt raamatuid 2014. *Postimees*, 2014, 19. dets., lk. 15.
- Liivamets, Maire. Hõbedased ja kuldsed read kesk soliidset keskpärasust. *Sirp*, 2014, 19. dets., lk. 14.
- Liivamets, Maire. Igavene praegu. *Virumaa Teataja*, 2014, 27. dets., lk. 6.
- Liivamets, Maire. Ilu ja kartus – selle suve kaaslased. *Virumaa Teataja*, 2014, 19. juuli, lk. 6.
- Liivamets, Maire. Kas meil kõigil on oma kodukant? *Virumaa Teataja*, 2014, 8. veebr., lk. 6.
- Liivamets, Maire. Me igapäevase leiva kõrvane AJAKIRJANDUS. *Virumaa Teataja*, 2014, 19. apr., lk. 6.
- Liivamets, Maire. Siin taevakaare all on uut tõesti vähe. *Virumaa Teataja*, 2014, 4. okt., lk. 6.
- Liivamets, Maire. SUVISEID märkamisi. *Virumaa Teataja*, 2014, 29. aug., lk. 2.
- Mets, Õne; Kiisa, Krista. Ajaleheartiklid astusid suure sammu kasutajatele lähemale. *Õpetajate Leht*, 2014, 31. okt., lk. 17.
- Riisalu, Katre. Märka raamatukogu. *Postimees: Raamat*, 2014, jaan., nr. 79, lk. 1.

Lisa 4. Osalemine otsustuskogudes

Rahvusvahelised otsustuskogud

- Rahvusraamatukogude Direktorite Konverents (CDNL) – Janne Andresoo
- Euroopa Rahvusraamatukogude Direktorite Konverents (CENL) – Janne Andresoo, juhatus liige
- IFLA rahvusraamatukogude sektsiooni alaline komitee – Janne Andresoo
- IFLA News Media alaline komitee – Krista Kiisa
- eBooks on Demand (EOD) võrgustiku juhtrühm – Krista Kiisa
- Väljaande *Sjuttonhundratal. Nordic Yearbook for Eighteenth-Century Studies* kolleegium – Piret Lotman
- The Nordic-Baltic-Russian Network on the History of Books, Libraries and Reading – Piret Lotman
- Balti audiovisuaalsete arhiivide BAAC 2015 korralduskomitee – Marika Koha

Eesti otsustuskogud

Kultuuriministeerium

- säilituseksemplari seaduse töörühm – Kairi Felt, Raivo Ruusalepp
- rahvaraamatukogude seaduse töörühm – Janne Andresoo
- rahvaraamatukogude nõukogu – Katre Riisalu
- digitaalse kultuuripärandi nõukogu – Raivo Ruusalepp

ELNET Konsortsium

- juhatus – Janne Andresoo, esimees
- kataloogimise ja nimenormandmete töörühm – Kadi Mälton, Piret Räpp
- liigitamise ja märksõnastamise töörühm – Merle Filippov, Kadi Mälton
- Eesti Märksõnastiku töörühm – Urve Erm, Ellen Kiloman, Karin Kangur
- nimenormandmete andmebaasi töörühm – Kadi Mälton
- ISE töörühm – Külli Solo, andmebaasi haldur; Mari Reimal
- haldurite ja teenuste töörühm – Heli Kuusik

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing

- juhatus – Katre Riisalu, esinaine
- kogude toimkond – Kairi Felt, Helle Klementi, Kaire Lass
- vanaraamatu toimkond – Pille Martin, Ruth Hiie, Sirje Lusmägi, Larissa Petina, Olga Rüütel, Urve Sildre, Liis Tamm
- terminoloogiatoimkond – Kelly Parker, toimkonna sekretär; Mari Kannusaar, Mihkel Volt
- revisjonikomisjon – Ruth Hiie
- kutsekomisjon – Krista Talvi, esimees
- raamatukoguhoidjate kutseksamikomisjon – Janne Andresoo
- koolituse toimkond – Krista Talvi
- turunduse töögrupp – Kai Idarand
- raamatukoguhoidja eetikakoodeksi töörühm – Katre Riisalu, töörühma juht

Teised organisatsioonid

- Tallinna Ülikooli Infoteaduste Instituudi nõukogu – Janne Andresoo
- Arhiivinõukogu – Janne Andresoo
- Teadusraamatukogude nõukogu – Janne Andresoo
- Kutsekoja Kultuuri Kutsenõukogu – Janne Andresoo, aseesimees
- EVS/TK 22 – Kai Idarand, tehniline sekretär
- Eesti Hoiuraamatukogu nõukogu – Kaire Lass, alates 10.06.2014 esimees
- Eesti Kirjastuste Liit – Marika Kuldkepp
- Eesti Kunstiraamatukogude Ühendus – Eha Garšnek, juhatuse liige
- Eesti Muusikakogude Ühendus – Heidi Heinmaa, juhatuse liige; Katre Riisalu, revisjonikomisjoni liige
- Eesti Muusika Infokeskus – Katre Riisalu
- Eesti muusikaauhinnad 2014 – Heidi Heinmaa, Marika Koha, aasta klassikaalbumi žürii liikmed

Lisa 5. Näitused

Jaauar

- Tenerife & La Gomera. Jossif Braschinsky fotod. *Fuajee galerii*
- Eesti nahakunstnike autoriköited Enn Jaanisoo erakogust. *Peanäitusesaal*
- Shakespeare köites. Designer Bookbindersi rahvusvaheline köitekunsti konkurss 2013. *Harulduste kogu näitusesaal*
- Tear Gas Ole! Protesti jõud piltides. *Fuajee galerii*
- Mööda maad ja merd. Reisikirjandus 1990ndatel ja nullindatel. *Humanitaarteaduste saal*

Veebruar

- 25 kauneimat Eesti raamatut, 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2013. 6. korruse *näitusesaal*
- Soome kauneimad raamatud 2012. 6. korruse *näitusesaal*
- Eesti Kirjastuste Liidu liikmete menuraamatud 2013. 6. korruse *näitusesaal*
- Taliolümpia – 90 aastat esimestest mängudest. *Fuajee, 5. ja 7. korrus*
- 25 aastat Eesti aumärke, 1988–2013. Eesti Vabariigi kodanikele antud kodu- ja välismaiseid tunnustusi, 1918–2013. *Harulduste kogu näitusesaal*

Märts

- Integratsioon ON piltides. *Peanäitusesaal*
- Euroopa vanim koomiksiajakiri Le Journal de Spirou. 6. korruse *näitusesaal*
- Ärev vaikus enne tormi. 7. korrus, *Austria saali galerii*
- Jääminek. Mare Iknojan. *Fuajee galerii*
- Eesti kohapärimus. Tekste ja uurimusi. *Humanitaarteaduste saal*
- Eesti Advokatuur 95. *Õigusteaduse ja rahvusvaheliste organisatsioonide saal*
- Terra Mariana 1186-1188. 5. korruse *teatmesaal*

Aprill

- Richard Strauss 150. *Kohvikupoolne fuajee*
- Vive Tolli lasteraamatuillustratsioon. 6. korruse *näitusesaal*
- Vive Tolli minigraafika Mart Lepa ja Eesti Rahvusraamatukogu kogudest. *Harulduste kogu näitusesaal*
- Ületades piire. Armeenia kunst Tallinnas. Tigran Sahakyan, Arman Vahanyan ja Tigran Kirakosyan. *Peanäitusesaal*
- Meie, mustlased. Annika Haasi fotonäitus. *Fuajee galerii*
- Sild üle aegade. 7. korrus, *Saksa saali galerii*
- Meie lugu. Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži käsitöetehnoloogiate ja disaini eriala tudengid. 6. korruse *näitusesaal*
- Sõnatud peatükid. *Fuajee galerii*
- Eesti Euroopa Liidus ja NATOs – 10 aastat täis sündmusi. *Euroopa Liidu infokeskus*

Mai

- Õhulised unejäljed. Moekunstnik Maire Valdma. *Peanäitusesaal*
- Alguses oli Sõna. Ajaloolised piiblid Jaan Paruski kogust. 275 aastat esimese eestikeelse Piibli ilmumisest. *Harulduste kogu näitusesaal*

- Looduse palett. Tiit Priidel, Eesti Kunstiakadeemia. 6. korruse näitusesaal
- Kirjanikud. Kadri Ploom, Eesti Kunstiakadeemia. 6. korruse galerii
- Mini-a-tuurid. Greesi Langovitsi fotonäitus. *Fuajee* galerii
- Inglise maalid. Sari Nieminen (Soome) maalinäitus. *Fuajee* galerii

Juuni

- Jaan Poska mälestusmärgi skulpturaalse lahenduse ideekonkursi tööd. *Peanäitusesaal*
- Laulu ja tantsuga läbi aegade. 8. korruse muusikasaal, *fuajee*

August

- Tutanhamoni aarete koopiad. *Fuajee* galerii, *peanäitusesaal*
- Porilombid. Yyhely Hälvini tušijoonistused. 6. korruse galerii
- 40 nuga. Tõnu Arrak ja sõbrad. *Harulduste kogu näitusesaal*
- Eestlaste päevikud. *Humanitaarteaduste saal*

September

- Tagasivaated. Evi Tihemetsa isikunäitus. Epp Viirese isikunäitus. 6. korruse galerii ja *näitusesaal*

Oktoober

- Väikesed ja suured reisid. Tiia Külv. *Fuajee* galerii
- Unikaalsete kultuuride Noa laev. Hutsuulid. *Peanäitusesaal*
- Eesti pühapaigad soome-ugri kunstnike pilgu läbi. 6. korruse näitusesaal
- Eesti islami kogukond ja nende kultuuripärand. *Harulduste kogu näitusesaal*
- Oma viis. TÜ Viljandi kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna juubelinäitus. *Peanäitusesaal*
- Mänguasjad näitavad lõimumist. Ukraina Kultuurikeskus. 6. korruse galerii
- Kestast välja. Mare Mikoffi skulptuurid. *Fuajee* galerii

November

- Parlamendiraamatukogu 25. *Kohvikupoolne fuajee*
- Kaart seinal. Geograafia ja geoinfosüsteemide (GIS) teabepäev. 6. korruse näitusesaal
- Swiss Positions: jätkusuutlik lähenemine ehitusele 33 vaatenurgast. 6. korruse galerii
- Riigikogu Kantselei: Parlament 95. 5. korruse trepp
- Kaunid piiblid Enn Jaanisoo kogust. *Harulduste kogu näitusesaal*
- Sõnasild. Kunsti ja raamatuid Paul Reetsi kogust. *Peanäitusesaal*
- Aja (s)ees. Sandra Lääne maalid. *Kohvikupoolne fuajee*
- Pilte leiutades. Heiki Ernits. 6. korruse näitusesaal
- Lapse õigused on inimõigused. 25 aastat ÜRO lapse õiguste konventsiooni. *Õigusteaduse ja rahvusvaheliste organisatsioonide saal*

Detsember

- ü-Di-5. Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor. 6. korruse galerii
- Tarbekunsti jõulumüük. *Fuajee* galerii, *peanäitusesaal*

Püsinäitused □

- Eduard Wiiralti galerii. 3. korrus
- Eesti riiklike teenetemärkide galerii. 5. korrus
- Kaljo Põllu isikunäitus. 7. korruse humanitaarsaal

Rändnäitused

- Eesti riiklikud teenetemärgid (2 näitust). *Kullamaa kultuurikeskus, Abja kultuurimaja, Karksi kultuurimaja, Hummuli rahvamaja, Valga põhikool*
- Jaan Poska ja Tartu rahu. *Tamsalu kultuurimaja*
- 25 kauneimat Eesti raamatut, 5 kauneimat Eesti lasteraamatut 2013. *Balti raamatumess Riias, Eesti Maja Helsingis*
- Kasuline kokaraamat. *Kohtla-Järve keskraamatukogu*
- Iseseisvust taastamas. *Sotsiaalministeerium*
- Kaart ja kaart – ajareis Tallinnas. *Sotsiaalministeerium, Kullamaa kultuurikeskus*
- Seitse sammu Eesti-Soome sillal. *Kullamaa kultuurikeskus*
- Metsiku „pibliotek”. *Haljala rahvamaja, Lääne-Virumaa keskraamatukogu*
- Parlamendiraamatukogu 25. *Riigikogu*
- Eesti Advokatuur 95. *Eesti kohtud ja justiitsasutused*